

# BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1918. SZERDA, május 9.

125. szám

Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 379.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvosztály, Szubotica  
7ma Jovin trg. 3. (Minerva palota)

## Élet és politika

Soha tőzsdeeseményt politikusan olyan érdeklődéssel nem tekinthetünk, mint most azt a *hosszt*, amelyik Poincaré választási győzelmét követte s követi még mindig a párisi tőzsdén. Ebben a *hossz*-ban a francia gazdasági élet a politikai élet állásfoglalását igazolta. A politikai életet láthatóan nem azok vezetik, akik irányítják a gazdasági küzdelem harcmozdulatait, de közősek a —vezérkari térképek. A politikusok sokszor gazdasági érdekek harcosai s a gazdasági élet manőverei nem ritkán politikai törekvéseket lepleznek.

A szociológia az élet jelenségeit dobja a vizsgálódás lombikjába s elmélet fözetét találja fel. A párisi tőzsde viharossá élénkült forgalma, az a stimulans bizakodás, amivel a gazdasági élet leszámította a Poincaré kormány választási győzelmét, az az együttérzés, amivel a gazdasági élet tényezői fokozzák és ébrentartják az árakat felhajtó bizakodást, világosan mutatja a tömegek érdeklődésének megváltozott tárgyát és megváltozott irányát. Elég volt a *szinek* küzdelméből, elég volt a piros-fehér harcból, elég volt már a világnézetek szembenállása. A baloldali blokkot négy évvel ezelőtt a baloldali politika határtalan népszerűsége segítette a választási győzelemhez. Akkor mindenki úgy érezte, hogy a reakció túlélté magát, korszerűtlenné vált, anakronizmus lett »szürke elmélete az élet termőfaja mellett.« Ma már elmosódtak Franciaországban a választóvonalak. Nem a baloldal küzdött a jobboldallal, nem a haladás birkózott a konzervativizmussal, nem világnézetek, társadalmi felfogások, piros és fehér rózsák, protestánsok és katolikusok mérték össze erejüket. A *gazdasági konszolidáció* győzött a választási küzdelemben.

Clemenceau győzhetett és győzhetett Lloyd George a győzelem atmoszférájában. Akinek igazat adtak a fegyverek a harcmezőn, annak igaza lehetett a politika frontján is. A harcéri győzelmet azonban ma már nem foghatják be politikusok győzelmi kocsijuk elé. A harcéri győzelem már nem kortes-eszköz. A francia baloldal győzelmé virágraszólo tiltakozás volt a háborús atmoszféra belpolitikai pilótái ellen. A francia baloldal győzött, mert békét hirdetett a harc folytatónak politikai programja és gazdasági koncepciója ellenében. A győzelem hasonló élvezőivel szemben a francia baloldal győzelmé adta vissza a béke politikájának s a béke követelésének politikai, társadalmi és morális értékét.

Ennek a választásnak sikere s a választást követő gazdasági jelenségek azt bizonyítják, hogy ma már nem a marne-i és nem a verduni győzelmek legerőteljesebb tényezői a francia nép ítéletének s a francia nép nem a politika jelszavai s a világnézetek invokációi után választja meg küzdelmének célját, helyét és szövetségeseit. Az a győzelem, amit Poincaré a frank frontján aratott, elevenebben és hatékonyabban irányítja a francia nép meggyőződését és cselekvését, mint a világháború legdijsóságesebb emlé-

ke. A francia nép gazdasági békét akar, jó pénzt és vagyoni biztonságot s azért adta a győzelmet Poincarének s azért reagált a választási győzelemre tőzsdei *hossz*-szal, mert Poincaré állította meg zuhanásában a francia frankot s az ő politikája vetette meg a biztos alapot a gazdasági élet megingott épülete alatt.

Ezek a jelenségek koronatanuk amellet, hogy Európa népe belesömörített már a világnézeti különbségek fantasztikus méretű latolgatásába. Belefásult már abba, hogy a hely, az irány s naptája sze-

rint itélkezzen a törekvések hasznossága és termékenysége felett. Végtére is egy darab kenyér a baloldalon is csak annyi éhséget tud csillapítani, mint amennyit a jobboldalon elégít ki. Az iparosnak megrendeés kell, a kereskedőnek fogyasztás, a gazdának eső és napfény, az orvosnak fizetni tudó beteg, az ügyvédnek dolgozni érdemes munka, a mérnöknek üres telek és megmozdítható pénz. Élni akar mindenki, kenyér után lohol mindenki, mindenki munkáját, iparát, üzletét félti, — kinek van annyi energiája, kedve, lelkesége, kiben hagy any-

nyi erőt és érdeklődést az élet megnehezedett küzdelme a mindennap megsulyosodott gondja, megoldatlan problémája, hogy törődni tudjunk felebarátunk világnézetiével, jobboldali, vagy baloldali hangoltságával.

A párisi tőzsde *hossza* arra mutat, hogy az emberiség nagy körzében a világnézet papirosai elvesztették hitelüket. A gondolat-infláció és világnézet-tultermelés ideje lejárt. A francia nép is *vitrinbe* tette világnézetét s azt követte, akitől a pénznek, munkának és kenyérnek nagyobb biztonságát várja.

## A bírásokról szóló törvényjavaslat a törvényhozó bizottság előtt

Pribicsevics kijelentette a vitában, hogy az ellenzék alkalmas időpontban passzív rezisztenciába lép

### Hirek a kormány rekonstrukciójáról

Beogradból jelentik: A parlamenti bizottságok munkája, úgy a törvényhozó, mint a pénzügyi bizottságé kedden nagy élénkséget vitt a politikai életbe. A két bizottság ülésén kívül nem volt nevezetesebb politikai esemény.

Az érdeklődés középpontjában még mindig a radikális párt belső harca áll, amelyben minden jel szerint a békülékenyebb álláspont kerekedik felül. Az elégedetlenség akciója most már teljesen ellanyhult. Politikai körökben azt beszélnek, hogy ennek a békülékenyebb hangulatnak ára is van és hogy

küszöbön áll a kormány rekonstrukciója, amennyiben a Pasics-csoport néhány exponát tagja belépne a kormányba.

A kormányhoz közelítő körökben *célozzák ezt a hírt, amely azonban ennek ellenére is tartja magát.*

Vukicsevics minisztereinek kedden Topolára készült, hogy referáljon Öfelségének a politikai helyzetről. A minisztereinek utazása azonban elmaradt és Vukicsevics előreláthatólag csak szerdán utazik Öfelségéhez. A minisztereinek délelőtt hosszabb látogatást tett Jankovics Dragutin udvari miniszternél.

Davidovics Ljuba kedden délelőtt látogatta Marinkovics Voját, akivel hosszabb ideig tanácskozott. A külügyminisztériumban délelőtt fogadták a beogradri kereskedelmi és gyáripari kamara elnökeit, akikkel bizonyos kereskedelmi szerződések ügyében konferáltak.

#### A törvényhozó bizottság ülése

A törvényhozó bizottság dr. Hohnyec Josip alelnök elnöklété alatt ülést tartott, amelyen megkezdtek a bírásokról szóló törvényjavaslat tárgyalását és *azt általánosságban el is fogadták.* A gyűlésen résztvett Vujicsics Milorád igazságügyminiszter, valamint Nesztorovics Gyoka semmitűszéki bíró, mint a kormány bizalmi embere.

Vujicsics Milorád igazságügyminiszter rámutatott arra, hogy hat különféle jogterület van az országban, ami az igazságszolgáltatás munkáját igen megnehezíti. A bírói törvény azt célozza, hogy a bírókra és az igazságügyi tisztviselőkre vonatkozólag egységes előírán-

tok legyenek az ország egész területén. A törvényjavaslat szoros összefüggésben áll a többi igazságszolgáltatási törvényjavaslattal. Ezután a törvényjavaslat után egész sor más bírósági törvényjavaslat is a parlament elé kerül, mint például a polgári perrendtartás, a büntető törvény, bűnvádi perrendtartás, váltótörvény, csekk törvény, ügyvédi törvény. Mindezek a javaslatok már a parlament előtt fekszenek. Más törvények is kidolgozás alatt vannak, köztük a magánjogi kódex. Maga a bírói törvény elsősorban azt a kérdést tárgyalja, hogy milyen feltételek mellett lehet bírói állást elnyerni. Első feltétel a jogvégzettség, a másik a bírói vizsga letétele, ami előzetes bírói gyakorlatot feltételez. A többi kérdés, amit a törvény rendez, a bírák állandósága, függetlensége és fizetése. Az állandóságot és a függetlenséget már az alkotmány is garantálja. Ezt kiegészíti a bírák anyagi függetlensége. A javaslat a bírák fizetését alaposan megjavítja. Az igazságügyminisztérium ezen a téren tovább menne, ha meg volnának a pénzügyi lehetőségek. Rendezi a törvény a bírák felelősségének kérdését is. Fegyelmi ügyekben a semmitűszék előtt felel a bíró, hivatása közben elkövetett büncselekménye tekintetében az általános büntető törvénykönyv intézkedik. Ami a bírák depolitizálásáról illeti, a javaslat a teljes depolitizálását célozza. Az igazságügyminiszter azt hiszi, hogy az alkotmány 72. szakaszára való tekintettel ez nehézségekbe ütközik.

#### Szóhar az igazságügyminiszter és Pribicsevics között

Pribicsevics Szvetozár: Miért?  
Vujicsics Milorád: 'Erről majd akkor beszélünk, ha ehhez a szakaszhoz érünk.  
Pribicsevics: Gratulálok elhöz a nyilatkozathoz.  
Driljevics Szekula: Hogy a bíróságokat nem lehet depolitizálni!  
Vujicsics Milorád: Itt a bírásokról van szó.  
Pribicsevics: Hát mik a bíróságok, ha nem a bírók?  
Vujicsics: Én a bírásokról beszélek.  
Krnjevics Juraj: Hát hogy fogják a

rendőrtisztviselőket depolitizálni, ha a bíróságot nem tudják?

Driljevics: Arra nem is gondolnak, ez pedig lehetetlen.

Vujicsics Milorád: Nem viccekről van itt szó. Majd meg fogom mondani, hogy mit gondolok.

Pribicsevics: Természetes, az igazságügyminiszter rendőrember.

Vujicsics Milorád: Kérem Pribicsevics ur, hagyjon már föl egyszer az ilyen megjegyzésekkel.

Pribicsevics: Nem tehetek róla, ha így van.

Vujicsics: Nem tudom, mért mondja nekem, hogy rendőr vagyok? Ha foglalkozásomról van szó, arról, hogy hivatalnok voltam, nyíltan megmondom, hogy erre büszke vagyok. Mint rendőrtisztviselő megismerkedhettem népcm lelkével és ezért nem sajnálom, hogy rendőrtisztviselő voltam.

Pribicsevics: Büszkélkedjék vele amennyire csak akar, csak nem kellett volna, hogy mint rendőrember beüljön az igazságügyminiszteri székbe.

Vujicsics: Nem szeretném, Pribicsevics ur, ezeket a személyi dolgokat itt tárgyalni.

Pribicsevics: Ezek nem személyi dolgok.

Vujicsics Milorád: De igen, személyi dolgok.

Pribicsevics: Franciaországban és Németországban s hasam juthat egy rendőrtisztviselő igazságügyminiszteri állásba.

Vujicsics: Milyen alapon lehetett ön, mint tanár, belügyminiszter?

Pribicsevics: Davidovics is volt rendőrmiszter. Ez lehet, de rendőr nem lehet igazságügyminiszter.

Vujicsics: Majd ha önnek meglesz ehhez a hatalma, akkor ne vegyen rendőrembert igazságügyminiszternek.

Az igazságügyminiszter végül kérte a törvényjavaslat elfogadását.

Lázics Voja földművespárti bírálta a törvényjavaslatot.

Zserjav Gregor független demokrata szemére vetette az igazságügyminiszternek, hogy sürgeti ezt a javaslatot. A kormány a bírák fizetésrendezése tekintetében furcsa szerepet játszott és csak az ellenzék nyomására egyezett bele a

fizetésrendezésbe. A bírói fizetések kérdéséről szerinte nem rendezi igazságosan a törvény. A 68. szakasz szerint a jövő év április 1-től kezdve az egész bírói személyzet a miniszter rendelkezésére lesz bocsájtva. 1700 bíró kerül így a miniszter rendelkezésére, amit nem volna szabad megengedni. Ez nagy veszéllyel jár és különösen a prékóiakat érinti súlyosan.

### Pribicevics beszéde

Pribicevics Szvetozár beszélt ezután és beszéde elején fontos politikai kijelentéseket tett.

— Én — mondotta — a múlt év decemberében a parlamentben deklarációt olvastam föl, amely hangsúlyozta, hogy ideiglenesnek tekintjük a parlamentben való jelenlétünket. Eppen ezért abból, hogy részt veszünk a munkában, ne vonják le azt a következtetést, hogy megváltoztattuk álláspontunkat. Mi tisztában vagyunk azzal, hogy a népert és az országot itt semmit sem tehetünk és mi a parlamentet és a bizottságokat csak szöszkéknek használjuk, hogy a népnek beszélhessünk. Az utóbbi időben semmi sem történt, ami minket álláspontunk megváltoztatására készítené és amit a deklarációban említettünk, azt akkor fogjuk megtenni, amikor a pillanatot arra a legalkalmasabbnak találjuk.

— A kormány részéről az ellenzék a szabotázs vádjá éri. Ezzel szemben hangsúlyozom, hogy az ellenzék soha egyetlen sürgősségi javaslatot sem terjesztett be, ha fontos dolgok voltak napirenden. De ha olyan apróságok vannak napirenden, mint a szerbiai községek határmegállapítása, akkor, engedjék meg, az ellenzék nem szabotálja a törvényhozó munkát, különösen nem akkor, ha a javaslataival a nép nagy szenvedéseit és bajait tárja fel. Nem az ellenzék a hibás abban, hogy a kormány semmi fontos dolgot nem hoz a parlament elé. Pribicevics ezután a tisztviselő pártoskodásáról beszélt.

— A miniszter — mondotta — beleegyezik abba, hogy bírakat ne ő nevezzen ki, de abba nem egyezik bele, hogy a semmitűző elnököt ne ő nevezze ki. A szerb királyság törvényhozása is biztosította, hogy a semmitűző elnököt a semmitűző és az államtanács javaslatára nevezzék ki. Az igazságügyminiszter degradál bennünket arra a fokra, amelyen Magyarország, vagy valamelyik más hasonló Balkán-állam van. Mi nem akarunk ilyen kiegyenlítést ezekkel a Balkán-államokkal, hanem az európai demokráciákkal akarunk egyenlőek lenni, ehogyan ezt Davidovics Ljuba is gyakran hangsúlyozta.

Dukanac Szlávkó: Hagyja békében Ljuba bácsit.

Pribicevics: Miért? Ő nem őfelsége a király, hogy nem beszélhetünk róla. Ő pártvezér, aki felelős a politikáijáért és nekem jogom van nyilatkozni róla mindig és mindenütt. Beszéltem én már nagyobb emberekről is, amikor arra volt szükség. Nem mondtam Davidovicsra semmi sértőt. Ha politikai nyugdíjba akarják őt küldeni, akkor mondják meg, majd nem beszélünk róla többet.

Vujicsics Milorád igazságügyminiszter azonnal válaszolt Pribicevicsnek:

— A semmitűző elnök kinevezése tekintetében az igazságügyminiszter keze meg van kötve, miután csak a semmitűző elnököt lehet nevezni ki az elnököt, a bírakat viszont választják.

Ez a kijelentés az ellenzék soraiban nagy elégedetlenséget keltett. Különösen Pribicevics és Drljevics Szekula szóltak közbe hevesen. Azt kiáltották, hogy ezzel az összes semmitűző elnök függő viszonyba kerülnek az igazságügyminiszterrel, amire azért volt szükség, hogy politikai perekben nyomást gyakorolhassanak a semmitűzőkre.

Krnjevics Juraj Radics-párti szintén kifogásolta, hogy a semmitűző elnököt az igazságügyminiszter nevezi ki. Azt állította, hogy ez kizárólag azért történt, hogy a semmitűző elnök mindig szerbiai legyen.

Vujicsics igazságügyminiszter erélyesen tiltakozott ez ellen a beállítás ellen.

Jovanovics Vászta radikális kifogásolta, hogy az ügyvédek számára megnevezették a bírói állás elnyerését.

Drljevics Szekula Radics-párti többek között felemlítette, mint a pártoskodás példáját, hogy amikor Kumanudi az egyesült ellenzék nevében beteriesz-

tette indítványát a korrupció ellen és azt kellett volna tárgyalni a parlamentben, a beogradi törvényszék elnöke, aki jónak volt Makszimovics akkori belügyminiszterrel, tárgyalásra tüzte ki a Pasics Ráda elleni sajtóper, hogy így ártsanak Pasics tekintélyének.

A radikálisok és demokraták közül többen védelmükbe vették a beogradi törvényszék akkori elnökét. Különösen Semaja Demajo védte meg a törvényszéki elnököt.

Vujicsics igazságügyminiszter végül válaszolt a felszólalásokra és hangoztatja, hogy a javaslat semmiképpen sem érinti a bírák függetlenségét azzal az intézkedéssel, hogy a semmitűző elnököt az igazságügyminiszter nevezi ki.

Drljevics: Tegyük be a törvénybe, hogy semmitűző elnök csak szerbiai lehet. Hiszen ugyis ezt akarják.

Pribicevics: Azt akarják, hogy úgy legyen, mint Romániában. Polgárháború akarnak kihívni. Ezt nyíltan megmondom!

Vujicsics: Visszautasítom a kormány nevében! Mi ezt nem akarjuk.

Pribicevics: De igenis ezt akarják. Ez meg fogja magát bosszulni.

Végül a bizottság tizenhárom szavattal tíz ellenében elfogadja a javaslatot.

### A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság kedden délután elfogadta a kataszteri rendeletet, majd különböző hiteleket szavaztak meg a hét százalékos dollárkölesönből.

Ezután a mitrovicai, maribori és zenicai fegyintézetek azt a kérelmét tárgyalták, hogy feleslegeiket saját céljaikra használhassák fel.

Popovics Szyetiszlav Pribicevics-párti ezzel kapcsolatban felháborodva mutatott rá arra, hogy a költségvetésben a prékói fegyintézetek számára megszavazott hiteleket szerbiai fegyhá-

zak vették igénybe. Emiatt a prékói fegyházaknak fel kellett használniuk összes saját alapjaikat.

— Ez kulturbotrány — mondta Popovics — és szégyene az államnak, amely kifossza a prékói fegyházakat. A fegyencektől lop az állam. Nem elég, hogy mi több adót fizetünk, még a prékói fegyházaknak kell eltartani a szerbiai fegyházakat is.

Vujicsics igazságügyminiszter kijelentette, hogy nem ismeri ezt az ügyet és utána fog nézni.

### A miniszteriumok végrehajtják a zagrebi konferencia határozatait

A zagrebi gazdasági konferencia eredményeképpen több miniszter már keresztül is vitte a zagrebi konferencia határozatait.

A földművelésügyi miniszter egész sor rendeletet adott ki. A miniszterium a főispánok hatáskörébe utalta az állami mintagazdaságok fölötti ellenőrzést, felügyeletet a mezőgazdaság minden ága fölött és a határmenti állomásokon az állatok bevezetése fölötti ellenőrzést.

A kereskedelemügyi miniszter a likvidálás alatt álló zagrebi és szarajevói osztályok főnökeinek hatáskörét jelentékenyen kibővítette.

A közlekedésügyi miniszter elrendelte, hogy a tartományi vasutigazgatóságok székhelyén tanácsadó szervezetek létesüljenek a transzport és tarifális kérdések tárgyalására. A vasutigazgatók jogot kapnak, hogy saját hatáskörükben jóváhagyhatnak anyagbeszerzési árlejtéseket 300.000 dinár erejéig.

A szociálpolitikai miniszterium már elkészítette az idegen állampolgárság munkások alkalmaztatásáról szóló rendeletet, amelyet véleményezés végett megküldtek a gazdasági szervezeteknek.

## Hermann Vendel német balkán-tudós és Kazacov bolgár szociáldemokrata vezér vitája a macedon-kérdésről

### A második internacionálé Bécsben konferenciát hív össze, amely megvitátja a macedon-kérdést

Beogradból jelentik: A macedon szervezetek már évek óta próbálkoznak azzal, hogy képviselőiket bejuttassák a kisebbségek nemzetközi szövetségébe. Ezek a kísérletek azonban mindeközben eredménytelenek maradtak, mert a kisebbségek szövetsége arra az álláspont-ra helyezkedett, hogy

#### macedon nemzetiség nincs

és sem a történelemben, sem a néprajzi ismeretek terén a macedon-fogalom nem fordul elő. A macedon-kérdésről a napokban Bécsben érdekes vitát rendez a szociáldemokraták második internacionáléja. Erre a vitára meghívták a macedon-mozgalom ismert szellemi vezetőit, akiknek be kell bizonyítani, hogy a macedonok valóban önálló nemzetiség-e, vagy csupán

#### a bolgár hivatalos történelemtudomány és politika köcsönöz nekik népfajjellegét.

A vita ötletét a berlini szociáldemokrata lap, a Vorwärts vetette föl. A lap hasábjain erről a kérdéssről nagy vita indult meg és ebben a vitában résztvettek

#### Herrmann Vendel, az ismert német szociológus, a délszláv viszonyok kitűnő ismerője és Kasacov, a bolgár szociáldemokrata párt vezére.

A német szociáldemokrata párt az egész macedon kérdést egy pártonkívüli bizottság elé akarja vinni, amely bizottságban Jugoszlávia képviselőjén kívül Görögország és Bulgária képviselői is helyet kapnak. A konferenciát Bécsben május 13-án tartják meg; a tanukat a jugoszláv, a bolgár és a görög szociáldemokrata párt kiküldöttjei fogják megnevezni, akiket a konferencia első napján ki fognak hallgatni. A második napon a három ország szociáldemokrata kiküldöttjei fognak erről a kérdéssről a szociáldemokrata pártok kiküldöttjei előtt nyilatkozni. A vitában részt fog venni Herrmann Vendel és természetesen Ka-

zacov is, aki a bolgár álláspontot fogja védelmezni. Wendel véleménye szerint van macedon kérdés, mert egy bizonyos néptömeg elégedetlen a helyzetével és épen ezért ezzel a kérdéssel foglalkozni kell. De Wendel energikusan

#### tiltakozik az ellen, mintha a macedon kérdésnek valamilyen külön nemzeti karaktere volna.

Wendel szerint nem lehet a macedon kérdést a dél-tiroli németek helyzetével összehasonlítani, mert ott tényleg arról van szó, hogy idegen uralom elnyomja az Olaszországba szakadt német nemzeti kisebbséget. Wendel álláspontja az, hogy a Jugoszláviában élő macedonok nyelve annyira bulgár, amennyire szerb és ebben a kérdésben nem lehet igazságot tenni. Wendel azonkívül még azt is csodálatosnak tartja, hogy ha már a macedonok szabadságért küzdenek, miért fordulnak segítségért a fasiszta Itáliához, amely Olaszország népeinek nem ad semmiféle szabadságot sem és az idegen akkakkal szemben is a legtörelmetlenebb álláspontot helyezkedik.

Kazacov megkísérelte a német sajtóban Wendel állításait megcáfolni. Pribicevics Szvetozárnak a parlamentben elmondott beszédére hivatkozott, amelyben Pribicevics a macedon kérdéssel foglalkozott és a délszerbiai közigazgatási állapotokat tette szóvá. Kazacov szerint a hollandus is német, egy és ugyanazon nyelvcsaládnak a tagja és mégsem érzi magát a két nemzet között nemzeti kisebbségnek. Kazacov szerint így áll ez a szerbekkel és a macedonokkal is; a macedonok szerinte a nemzeti kultúrájukért mindig a bolgárokkal harcoltak együtt és sohasem támogatták a szerb törekvéseket.

Wendel Kasacov érveit romantikusoknak mondja és csodálkozik, hogy Kasacov a kérdésnek a tárgyalásánál nem tud szociálista álláspont-ra helyezkedni.

Wendel szerint Markovics Szvetozár, a szerb radikális párt megalapítója ötven évvel ezelőtt ennek a kérdésnek tárgyalásánál sokkal több szociálista meggyőződést tanúsított, mint a jelenlegi bolgár szociálista vezetők. Markovics nemcsak a macedonokat, hanem a bolgárokat is felhívta arra, hogy együtt dolgozzanak a két nép közös jövőjének a kiépítésén.

A német szociálisták szerint, ha a bolgár szociálisták azt mondják, hogy a macedonok egy különálló népfajta, akkor ezzel csak ennek a népnek tesznek értelmes szolgálót, amely még a nemzeti fejlődésnek igen primitív fokán áll

és amelyet a bolgárok csak önző céljaikra használnak ki.

### Apagyilkosságért — felévi börtön

#### Édesanyja védelmében arcon ütötte az apját egy tizenhétéves fiatalember

Beogradból jelentik: Érdekes bűnügyet tárgyalt kedden a beogradi törvényszék; egy tizenhétéves paratyini suhanc: Mladenovics Konstantin apagyilkossággal vádoltan állott a törvényszék előtt. A fiatal Mladenovics ez év március 16-án több felszeccsal megölte édesapját és tettenek elkövetése után önként jelentkezett a paratyini csendőrségen.

A keddi tárgyaláson szuronvos fogházor vezette a terembe a fiatalembert. Mladenovics ez alkalommal is megismételte beismerő vallomását és védelmére azt hozta fel, hogy édesanyja életének megmentésére nyult a fegyverhez, mert apja, aki iszákos ember volt, a kritikus estén is az öntudatlanságig ittasan tért haza és anyját meg akarta ölni.

A vádlott elmondta, hogy atyjára a gyilkosság napján csak hosszas keresés után akadott rá egy rossz hírű kocsmában, ahol ittasan aludt. Felkeltette és karfogva haza akarta kísérni, az ittas ember azonban kiszakította magát a karjai közül. Azután szitkozódva és fenyegetőzve visszatért a kocsmába, ahol nagyobb társasággal kártyázni ült le és mint később kitudódott, minden magánál hordott pénzt elvesztette.

— Éjfél tájban lehetett — vallotta a vádlott, akinek hangja remegett a visszaemlékezés izgalmától — amikor hatalmas zajjal hazatért az apám. Teljesen részeg volt még ekkor is. Anyám és én ébren vártunk rá. Mikor megpillantott bennünket, minden ok nélkül esztelen dühvel rántkámadt.

— No megálljatok csak! Majd megmutatom én benneteket! Megmutatom, hogy a salát házamban én vagyok az ur.

— Csütütáni próbáltuk dühöngő apámat és anyám hozzálépett, hogy lefektesse. Ebben a pillanatban azonban öklével anyám arcába súított, aki hang nélkül eszméletlenül összeesett.

— Még ekkor sem nyultam hozzá egy ujjal sem — folytatta vallomását a tizenhétéves Mladenovics Konstantin — hanem újból csütütáni próbáltam. Oda léptem hozzá és szép szóval arra kértem, hogy engedje magát levetkőztetni és ágybafektetni. Hiszen alig áll a lábán annyira részeg. Közben édesanyám is magához tért és ketten próbáltuk lefektetni, azonban minden kísérlet hiábavalónak bizonyult. Megnyugtató kijelentéseink még jobban felbőszítették. Kiszakította magát a karjaink közül és a főkamrába rohant, ahonnan néhány perc múlva egy hatalmas fejszével tért vissza, amellyel anyámra akart lesújtani.

Ebben a pillanatban közeliük vettem magam és bírakra keltem vele.

— Mit véded? — kiáltotta a részeg ember tajtékzó dühvel. — Hiába minden, ugvis meg kell halnia és kész.

— Emberfeletti küzdelem után sikerült kiesavarnom apám kezéből a fejszét és háromszor a felére súítottam vele.

A törvényszék a vádlott vallomása után a bűnpör egyetlen tanúját Mladenovics Györgynét, a vádlott édesanyját hallgatta ki, aki fuldokló zokogás közben tette meg vallomását. Elmondotta, hogy Konstantin fia a szörnyű tettel az életét mentette meg, mert félté, aki nem volt észnél, annyira ittas volt, hogy fiának közbelépése nélkül egészen biztosan megölte volna.

— Én magam mentem el vele a csendőrségre — mondotta Mladenovics — és együtt tettük meg önmagunk ellen a feljelentést.

Az ügyész vád és dr. Nikolics Szrebn ügyvéd védőbeszéde után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza és rövid tanácskozás után kihirdette a bíróság ítéletét, amely szerint a vádlottat első főtudatában elkövetett emberölés bűntetteiben találták bűnösnek és ezért az enyhítő körülmények figyelembevételével a minimális büntetéssel: hat havi börtönnel sújtották.

# Károly volt román trónörökös kiutasították Angliából

A londoni rendőrség éjszakai autós hajszája Károly herceg után — A román kormány tiltakozására történt a kiutasítás — Az angol légügyi minisztérium megtiltotta a repülővállalatoknak, hogy Károlynak repülőgépet bocsássanak rendelkezésére — Az extrónörökös proklamációját hir szerint vonaton kicsempészték Angliából — A gyulafehérvári tömegek nehezen közelíthetik meg a román fővárost

## Bukarestet katonaság zárta körül

Londonból jelentik: A londoni rendőrség két napja figyelemmel kíséri Károly volt román trónörökös minden lépését. Kedde virradó éjszaka a rendőrség valószínűleg hajszát indított felsőbb utasításra Károly herceg után. Ennek a hajszának az előzményei a következők:

Miután Károly volt trónörökös több intervjúban nyíltan bevallotta, hogy Anglia területéről igyekszik mozgalmat indítani a román trónviszszaszerezésért és hogy elfoglalja a trónt, a bukaresti kormány a londoni román követség útján tiltakozott Londonban Károly román trónörökös Angliában való tartózkodása ellen.

Emek folytán hétfőn este tanácskozás volt a külügyminisztérium több magasrangú tisztviselője, a belügyminisztérium illetékes tényezői és a londoni rendőrség vezetői között, amely után este kilenc órakor a londoni rendőrség egy magasrangú képviselője automobilon Godstone-ba ment, hogy

az angol kormány megbízásából tudassa Károly herceggel, hogy további angliai tartózkodása nem kívánatos és hogy a herceget barátnőjével, Lupescu asszonnyal együtt huszonnégy órán belül a La Manche csatornán egy gőzösre viszik.

Valamivel este kilenc óra előtt Károly herceg és Lupescu asszony autón elhagyta Godstone-t és Londonba mentek egyik moziba. Mire a rendőrtisztviselő kiért a Surrey körüli nyaralóba, már nem találta otthon Károly herceget és amikor értesült arról, hogy a volt trónörökös Londonba ment, a rendőrtisztviselő is visszahátrépett autóján Londonba.

Valóságos hajszát kezdődött Károly herceg felkutatására.

Károly herceg a mozielőadás után vizsziatért Godstone-ba és éjszaka egy óra volt már, amikor a rendőrtisztviselő Károly elé juthatott és tudomására hozta az angol kormány kiutasító határozatát.

A volt trónörökös ingerülten és felbőszüve fogadta a kiutasításról szóló közlést

és azt mondta a rendőrtisztviselőnek, hogy nyilván hivatalos román részről indított hajszát és intrika dolgozik ellene, arról azonban nem nyilatkozott, hogy mik a további tervei.

Az üggyel kapcsolatban az angol kormány az alsóházban nyilatkozatot fog tenni arról, hogy szívesen venné, ha a román trónörökös me'őbb elhagyná Anglia területét, a légügyi minisztérium pedig utasította az összes angol repülővállalatokat, hogy sem bárbe, sem e'j ne adjanak egyetlen repülőgépet sem Károly hercegnek.

Valamennyi lap, beleértve a *Times* is, hosszú cikkben foglalkozik Károly herceg megüszult puccskísérletével. A *Times* szerint egy vasárnapi újság rendelkezte meg a repülőgépeket, hogy szombat délután hat órakor podgvászt vigyenek a kontinensre. Mivel a röpiratok, amelyek az állítólagos podgvászt alkották, nem készültek el idejében, a repülőgépek indulását másnapra halasztották, de közben a bel- és külügyminisztérium a román követségtől értesült arról, hogy milyen célja van a repülőgép vállalkozásának és erre a rendőrség megtiltotta a repülőgépek elindulását.

A *Daily Express* értesülése szerint az akció egyik vezetője, Dudley Heathcote, aki segítette Károly hercegnek a proklamáció megszervezésénél és a nyomtatvány megrendelésénél.

Hir szerint Heathcote, még egy bizalmasával vasárnap reggel vonaton elindult Brüsszel felé és magukkal vitték a proklamációkat is.

Ezzel szemben Károly herceg a *Daily*

*Express* munkatársa előtt határozottan tagadta, hogy *Heathcote*-t ismeri, vagy nevét valaha is hallotta volna. Egyébként

Károly herceg a londoni lapoknak

adott nyilatkozatában tagadja, hogy puccstervei lettek volna

és azt állítja, hogy csak a röpiratokat akarta hazaküldeni, amivel más célja nem volt, mint hogy népét lecsillapítsa.

## Bukarest katonai táborral van körülzárva

Gyulafehérvárról jelentik: A paraszt-tömegek kivonultak a városból, amely már normális képét mutatja, de az izgalom még nem ült el. Senki sem tudja a városban, hogy mi történt a kongresszus után a dél és délkelet felé vezető országutakon, amelyeken a paraszttömegek három csoportban elindultak Bukarest felé. A tömeg egyrésze a népgyűlés után szerte széledt és azonnal hazafelé vette útját.

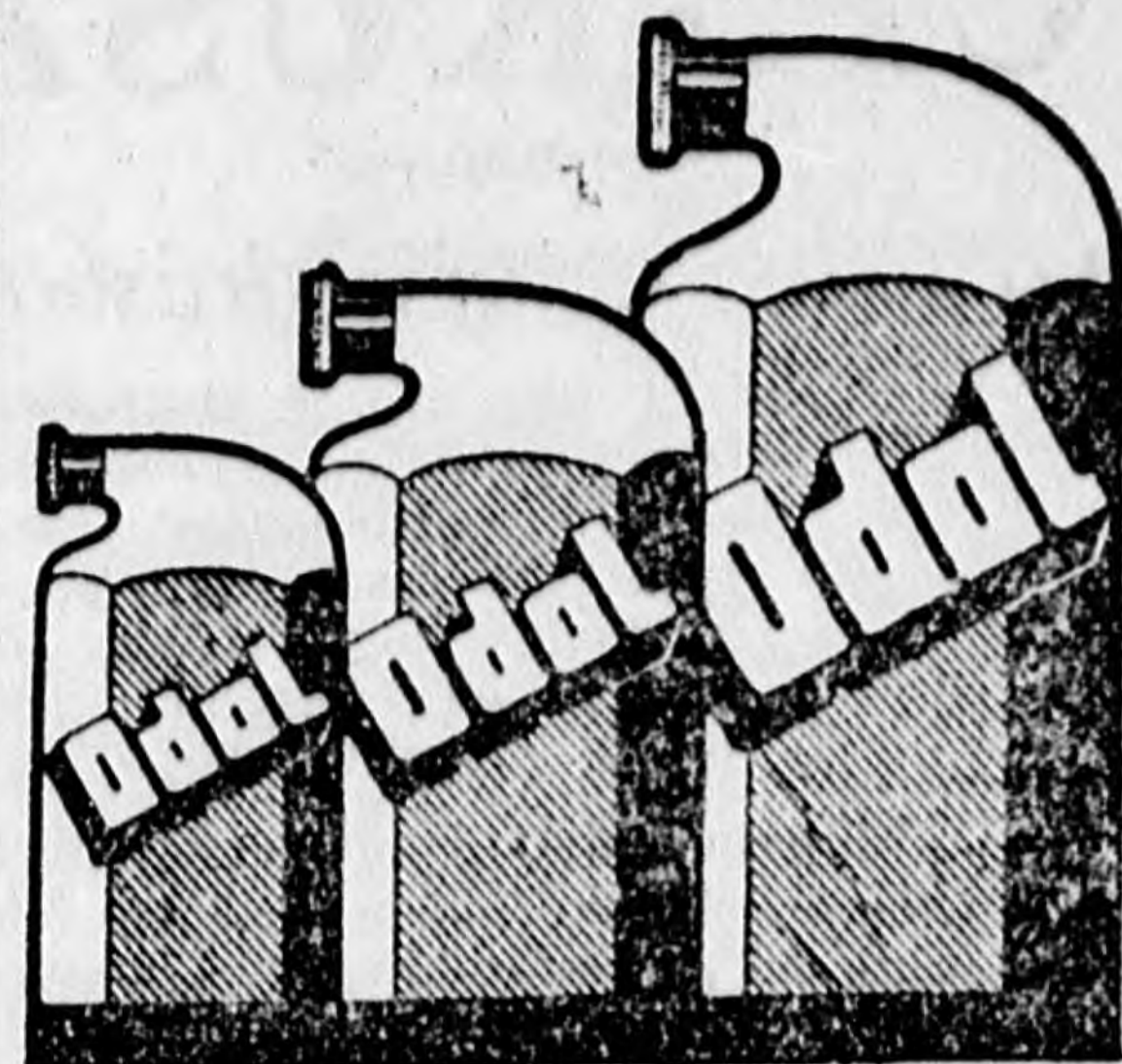
A kormány által tett nagyarányú óvintézkedésekről a következő adatokból lehet fogalmat alkotni.

Davidoglu tábornoknak, a csendőrség főparancsnokának vezetése alatt tízezer csendőrt és néhány száz polgári ruhás rendőrt összpontosítottak Gyulafehérvár környékén, még szombaton kihirdették a hadiállapotot egész Alsófehérmegye területére és rendkívüli haditörvényszéket állítottak fel

a parasztyűlés idejére. A csendőrk nagyrésze most már eltávozott Gyulafehérvárról.

Maniu viselkedését senki sem érti. Nem tudják, hogy a pártelnök összevesztette a parasztpárt többi vezérével és csakugyan cserbenhagyta-e a többieket. Némelyek szerint Maniu csak úgy tudta ki- eszközölni az engedélyt a gyulafehérvári gyűlésre, hogy kezeskedett a rendért és meg kellett ígérnie a régenstanácsnak, hogy a gyűlés nem fog forradalmi mozgalmá fajulni, titokban azonban Maniu maga is örült, hogy nem tudta megakadályozni a tömeget abban az elhatározásában, hogy Bukarest ellen vonuljon.

Nem valószínű, hogy gya'og vagy szekereken nagyobb tömeg elűthetna Bukarestbe, mert lépten-nyomon katonasággal és csendőrséggel találják szembe magukat és Bukarest



## Harminc év óta köztudat,

hogy az ODOL a bebizonyíthatóan legjobb szer a fogak és a száj ápolására

1 üveg ára 22 dinár, nagy üveg 35 dinár, kettős üveg 65 dinár

ODOL kapható minden gyógyszerárban, drogériában, iatszertárban és a szakmabeli üzletekben

nem közelíthető meg, mert északról és északkeletről katonai táborral van elzárva.

Maniu Gyula hétfőn éjjel 11 órakor autón Bukarestbe érkezett. Utközben négyeszer feltartóztatták és Brassóban négy órát kellett vesztegelnie, amíg ki tudta eszközölni az engedélyt továbbutazásához. A nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága kedde délre ülést hívott össze, hogy döntsenek a párt további taktikájáról és arról, hogy Maniu maga adja-e át a régenstanácsnak a gyulafehérvári kongresszus határozatát, vagy pedig a párt egyik más vezetője.

## Drámai jelenetek a prágai gyilkossági pör tárgyalásán

A meggyilkolt Vörösmarty Margit anyja zokogva ismerte fel és csókolgatta a bűnfelek között leánya ruháját és hajfürtjét és többször megátkozta a gyilkosokat

Prágából jelentik: Megrázó drámai jelenetek játszódtak le a Csorba-tó gyilkosság bünpörének keddi tárgyalásán. A bíróság Vörösmarty Margit édesanyjának kihallgatását folytatta.

Az áldozat öz anyja talpig gyászban jelent meg a bíróság előtt és többször e'átkozta Michalkot.

Amikor az elnök megkérdezte, hogy Vörösmarty Margit mennyi pénzt küldött völegényének, Mihalko azt hajtogatta, hogy csak kölcsönösszegeket kapott a lánytól, az öregasszony azonban indulatosan cáfolta ezt.

Vörösmarty Jolán, az áldozat nővére, Sikorszky Miklós vádfelelben levő felesége tanuvallomásában elmondta, hogy házasságle Sikorszkyval nem volt rossz, férjét a rossz társaság tette tönkre. Elmondta, hogy Margit Sikorszky útján ismerkedett meg Michalkoval és miután az eljegyzést megtartották, az egész család hiába sürgette többször is, Michalko nem akarta a leányt feleségül venni.

Az elnök ezután a bűnfelek közül egy kis csomagot bontott fel és abból egy hajfonatot vett ki. Vörösmarty Jolán nem mert megesküdni, hogy nővére hajtja ez, azonban

anyja felugrott és sírva ment a bíról emelvényhez és felismerte leánya hajfonatát.

— Igen ez az én szegény lányom hajtja — zokogta az öregasszony. — Verje meg az Isten a gyilkosait!

Az elnök nem tudta megnyugtani az öregasszonyt és a tárgyalóterem közönségén is erős meghatottság vett erőt. Az elnök ezután a bűnfelek közül egy kis kézitáskát vett elő és abból egy rózsafüzért emelt ki. Az öreg Vörösmarty né az izgalomtól remegve újból oda- futott és két kezét kinyújtotta a rózsafüzér felé.

— Istenem adj erőt, hogy ezt tud-

lem! — mondotta sírva. — Szegény gyermekem!

Majd a közönség felé fordulva a következőket mondta:

— Imádkozzanak velem halott gyermekemért.

Ezután a vádlottak felé fordult az öregasszony és így kiáltott:

— Ti gonosztevők verjen meg benne teket az Isten!

Megilletődött csend volt a tárgyalóteremben és a közönség padsoraiban, különösen a nők közül sokan sirtak.

Még drámaibb hatása volt annak, amikor az elnök

felmutatta azt a ruhát, amit Vörösmarty Margit a gyilkosság napján viselt.

A gyilkosok tudvalevőleg levetkőztették áldozatukat és úgy ásták el, a ruhát pedig Sikorszky eladta egy zsidóbarátnak, ahonnan a nyomozás során került elő. Amikor az elnök kicsomagolta a ruhát és felmutatta,

Vörösmarty né magához ölelte és csókolgatta meggyilkolt leánya ruháját

és zokogva mondotta: — Igen ez volt az utolsó ruhája. Olyan szépen állt rajta.

Az elnök intésére Sikorszky né Vörösmarty Jolán karon fogta anyját és kérte, hogy üljön le, az öregasszony azonban Michalko felé öklét rázva a következőkép kiáltott:

— Hogy még most sem nyelt el a föld te gazember!

Michalko halkan a következőket mondotta:

— Szegény asszony, én igazán sajnálom.

Ne sajnáld gazember — kiáltotta magánkívül az öregasszony — meg fog verni az Isten.

Hosszu idő mult el, amíg Vörösmarty né megnyugodott, majd az elnök felüggesztette a tárgyalást.

## A pristinai kávéházban agyonlöttek egy dzsemjelpárti képviselőt

Ismeretlen te tes lötötte Gafur Nadimot

Pristinából jelentik: Az elmúlt este titokzatos gyilkosság történt Pristinában, amelynek áldozata Gafur Nadim volt dzsemjelpárti képviselő.

Gafur Nadim barátjával, Adid Musztafa városi tanácsossal a kávéházban beszélgetett. A volt képviselő az uccai ablaknál levő asztalnál ült, amelyet függöny takart el. Este tíz órakor az uccáról az ablakon keresztül belöttek a kávéházba: az egyik golyó Gafur Nadimot szíven találta, a másik Adid Musz-

tafa balkarját sebesítette meg. A merénylet nagy riadalmat okozott és többen az ismeretlen merénylő után vetették magukat, akinek azonban a sötétben sikerült elmenekülni. Gafur Nadim, bár rögtön orvosi segítséget kapott, meghalt és nem hallgathatták ki.

A merénylet okára nézve kétféle feltevés van. Az egyik szerint Gafur Nadimot feleségének egyik családtagja gyilkolta meg, a másik szerint azonban politikai bosszu áldozata.

# CIRKUSZ

## Uj stilus az ujságírásban

A magyarországi ujságírók a legujabb belügyminiszteri rendelet értelmében tizenöt napi elzárással büntetik, ha megírja, hogy valaki öngyilkos lett. Ezentúl ilyen hírek jelennek majd meg:

— (Bohém-tréfa.) Kedves kis történet kering bohémkörökben Teddley Miciről, a »Zöld Lepedő«-mulató ünnepelt táncosnőjéről, akit főleg a főúri világ árasztott el rajongásával. A bájos leány napok óta rosszkedvű volt s ennek az okát nem is igen titkolta.

— Theokfejei Miki gróf a jövő héten megnősül.

Mindenki tudta, hogy Mici halálosan szerelmes Miki grófba, azért a kollégái igyekeztek felvidítani.

— Hogy beszélhetsz már ilyen ostobaságokat! Szó se igaz az egészről, hazudta valaki.

— Mérget veszek rá, hogy igaz, erősítette Micike, akinek lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot pénteken mutatják be.

\*

— (Bank-körökből.) Betéthy Aladár, az óvatosságáról ismert bankigazgató, a páncélszekrényekben sem hitt, hanem a gondjaira bízott intézet minden pénzkészletét állandóan magánál hordta.

— Csak a javát akarom a bankomnak, rangoztatta akkor is, mikor Kulcsár rendőrkapitány teastélyt rendezett a tisztelőre. Csak úgy, intim zárt körben.

— Mit csinálsz, Aladár, ha rajtad kívül álló okokból elvész a pénz.

— Kötelezem magam, hogy senki se jár rosszul. Igenis, kötelezem magam.

Ebben az időben valóságos fanatizmus kerítette hatalmába barátunkat. Elhagyta a fényűző életmódot s hálósobájába egyszerű volt, mint valami szerzetesi cella. Még feszület is lógott benne reggelre, tíz centiméternyire függőlegesen. Betéthy Aladártól, aki kötelezte magát.

A pénzügyintézetben ugyanakkor nagy volt a sürgős-forgás, mindenki odatódult. Hivatalos megállapítást nyert, hogy egyetlen sánta, vagy tébeszese sem volt az emberek között, mindegyik jól járt.

\*

— (Az elsült Vicc.) Nimród Manó, a rettegett országnádás, éppen fegyverrel tisztogatta, amelyeket személyekként tisztelt. Ezért volt mindegyiknek külön neve. A híres Winchestert például Viccnek keresztelte, a mezei vadászatokra használtat Tréfának, a közönséges golyóst Óregapának.

Nimród Manóról tudni kell, hogy unokafivére volt Papp Jánosnak s a vadakon kívül a poéneket is kíméletlenül meggyilkolta. Tisztára családi hagyományból.

Mikor aztán egyszer aggasztván korában, teljesen végkiimerült, márcól-holnapra hosszas szenvedés után 28 éves léttére hirtelen meghalt, a »Hálás utókor m. sz.«, — ahogy összegyűjtött hitelezőit emlegették — előbb megvárta, hogy a házmeztérné felsurolja a padróról a vértócsát.

— Istenem, Manónak is *elsült egyszer a vice!* — suttogták meghiáttan. Ez az igazi humorista, még magát sem kimélté, ha tréfáról volt szó.

\*

— (Májusi kirándulás.) A Zugliget legkedvesebb kiránduló helye a *Hudál* című vendéglő, ahol állandóan friss sör csapognak, a pincében pezsgőpalackok pökhölősdnek, az udvaron csirkék szaladgálnak, a szeparékban pedig tyukok és fácánok. Ez a hely a szerelmek világa s vonzza őket a vendéglő címe, mert tettekkel igazolják, hogy élni akarnak s akár szép az idő, akár esik, akármilyen jól esik, kirándulnak ide.

Simkék is karon fogta vasárnap délután Lulukát, hűtlen szerelmesét.

— Ma mulatni fogunk, kicsikém.

— Hová mentek? — kérdezte a magányos bankfiu-ismérősük.

— A Halálba.

— Együtt?

— Na ná, tamburakisérettel.

Annyira jól érezték aztán odakünn matukat, hogy nem is akartak visszajönni, gy hozták őket. Szó sincs róla, hogy öszakkal, mert a legkisebb mozdulattal sem tiltakoztak. A szájukat se nyitották ki. Azaz a fiu szája nyitva volt, de nem beszélt, akármint csináltak vele. Egy karakter!

\*

— (A közmondás ereje.) A B-listás Cigoriné a rajongásig szerette hat gvermekét, akiket szegénysége miatt csókokkal halmozott le kenyér helyett. Nagyon elhagyatottak voltak s az özvegy állandóan az ötödik emelet korlátjára hajolt,

hogy tisztán láthassa, mi történik az udvaron?

Határozottan kíváncsi természetű asszony volt Cigoriné, zord magányában nem érdekelte más, csak az udvar eseménye.

Egyszer aztán meghalt s a hat gyerek árva maradt.

— Mi történt a szegénnyel? — kérdezte egy detektív, aki még nálánál is kíváncsibb volt.

— Nem merem megmondani, félelte a házmeztér, mert félek a nagyméltóságú belügyminiszter ur rendeletétől.

— Nekem csak elárulhatja. Becsület-szavamra ígérem, hogy nem adom tovább.

— Hát az történt, hogy itt hagyta a gyerekeit s elment Földvára deszkát árulni.

— Csak nem esett a feje lágydra!

— Fogadjunk! — nyujtotta tenyerét a házmeztér.

— (Rendőri hírek.) A mai napon a rendőrség kitűzte a fehér zászlót, olyan kevés és lényegtelen esemény történt. Gift Jonatán, a kiváló szatirikus áldozata lett a maró gunynak, amit állandóan használt. — Tisztviselő János makacs állaspályázó a szférákba utazott, mert híre jár, hogy az éjszaki sarkcsillagon megüresedett egy bakteri állás.

— Kölve hiszem ugyan, hogy kineveznek, mondta távoztában, de megpróbálok ezt is.

Hátralék Jeremiás községi jegyzőnek sok volt a hátraléka, amiért a szolgabíró telefonon megfenyegette.

— Holnap eljövök és felfüggesztem. — Sose fáradjon a főbíró ur, *feltüggesztem én magam.*

Temetése holnapután a kora ebédutáni órákban. Más esemény nem történt

Lim.

## Jugoszláviában bujdosik az olasz Csaruga

### Megszökött a firenzei börtönből az életfogytiglan elítélt Stokavec rab'özvezér

Triesztből jelentik: *Stokavec*, az ismert olasz rabl'özvezér, akit olasz Csarugának szoktak nevezni, egy hónappal ezelőtt megszökött a firenzei fegyházból, ahol életfogytiglani büntetését töltötte. Szökése után az a hír terjedt el, hogy Stokavec új rablóbandát alakított Isztriában.

Az olasz rendőrség széleskörű nyomozást indított a rabl'özvezér kézrekerítésére és megállapította, hogy Stokavec jugoszláv területre szökött. Erről érte-

sítették is a jugoszláv hatóságokat, amelyek szintén érélyes nyomozást indítottak a megszökött haramiavezér elfogatására.

A pólai hatóságok rendeletére vasárnap letartóztatták Stokavec feleségét Voloskoban éppen akkor, amikor tízéves kislívával Jugoszláviába akart átszökni. Az asszonyt Pólába szállították, kihallgatták, de tagadta, hogy bármit is tudna megszökött férje tartózkodási helyéről.

## A gyujtogató bajsai ispánt elmeógyógyintézetbe utalták megfigyelés végett

### Sztanojevic Lázár dr. beo'radi egyetem: orvostanár szerint Jeges Bálint beszémihihatlan

## A vádlott a tárgyaláson állandóan zokogott

A szuboticeai törvényszéken kedden tárgyalta dr. *Vasziļevics* Ljuba büntetőtanácsa a gyujtogató büntetvével vádolt *Jeges Bálint* uradalmi intéző bűnyűjét. A vád szerint Jeges 1928 február 28-án felgyujtott *Feldbach* Erzsébet, továbbá *Gayer* Jakabné és *Leibach* János moravici birtokain a szénát és kukoricaszalmát, több mint százezer dinár értékben.

A tárgyaláson a közzvadás *Radoszavļevics* Szlavko államügyész képviselte, a vádlottat *Kellert* Benő dr. és *Löbl* Marcel dr. ügyvédek védték. A tárgyaláson jelen volt *Sztanojevic* Lázár dr., a beogradi orvosi egyetem tanára, a vádlott lelkiállapotának megfigyelése végett. Ugyancsak jelen volt a tárgyaláson *Perazsics* Bozsidar dr. törvényszéki orvos is. A vizsgálati fogságban levő ötvenkétéves vádlottat börtönhör vezette elő a fogházból. A teljesen megfört ember zokogva ült le a vádlottak padjára.

Az elnök megnyitva a tárgyalást, ismertette a vádat, majd megkérdezte a vádlottól, hogy bűnösnek érzi-e magát.

A vádlott (*szelkéndőt tartva az arca előtt, zokogástól földokló hangon*): Nem érzem magam bűnösnek, mert *meg voltam zavarodva.*

Az elnök: Adja elő az esetet.

A vádlott: Nem tudom. Nem vagyok képes emlékezni. Csak azt tudom, hogy *tiltel lettem.*

Az elnök: Irt maga levelet a károsultaknak?

A vádlott: Igen.

Az elnök: Mit irt?

A vádlott: *Nem tudom. Nem tudom, mit tettem.*

A vádlott mindezt alig érthetően mondotta és állandóan sirt.

A bűnpörben első tanuként *Bajszál* János uradalmi ispánt hallgatták ki. Elmondotta, hogy mind a három szálláson *egy-egy óra időközben* tűz ütött ki. Nem is sejtették, hogy mi okozta a tüzet. A tűz utáni harmadik napon levelet kaptak, amely nem volt aláírva. A levél zavaros tartalmából azt lehetett feltételezni, hogy az az ember írta, aki a tüzet okozta.

Az elnök kérdésére a vádlott azt mondotta, hogy a leveleket egy órával a tűz előtt írta, de a tűz után adta postára.

A tanu ezután elmondotta, hogy már előbb is ismerte a vádlottat és rendes embernek tudta.

*Szakács* Jánosné előadta, hogy a testvére azon a pusztán volt gazda, ahol a vádlott alkalmazásban volt. Ez év februárjában, amikor a tüzek voltak, hallotta, hogy megzördül a kapu. Kiment megnézni, ki zörög. Akkor látta, hogy Jeges a fal mellett egy nagy akácfa alatt *összerokadvá felig eszméletlenül fekszik a földön.* A tanu beszaladt fiáért és ketten bevitték a szobába Jegest, akinek a szája habzott. Víz akartak neki adni, de nem fogadta el, csak elhaló hangon kérdezte:

— Hol vagyok?

Meg mondták neki, erre zavarodottan körülnézett, feltámaszkodott és elment.

*Kellert* Jánosné elmondotta, hogy férje éjjeli őrt volt azon a tanyán, ahol a vádlott alkalmazva volt.

— Többször láttam Jeges urat — mondotta a tanu — hogy lézengve, gondolatokba mélyedve jár-kelel, nem szól semmit, csak gondolkodik. Láttam, amikor az akácfa alatt összerogyott és habzott a szája. Azelőtt nem volt ilyen, csak egy november óta változott meg ennnyire. Azelőtt vig jökedvü embernek mutatkozott.

*Jeges* Zsófia, a vádlott leánya a következő tanu.

Az elnök figyelmeztette, hogy miután édesatyja ül a vádlottak padján, nem köteles vallani. A tanu kijelentette, hogy akár vallomást tenni.

Az elnök: Van-e tudomása arról, hogy az apja egyszer rosszul volt és akkor *felgyujtott valamit?*

A tanu: Nyolc évvel ezelőtt történt. Nálunk otthon nagy takarítás volt, megszeltünk, suroltunk. Édesapa emiatt nagyon ideges volt és azt mondotta:

— Meddig tart még ez a vásár? *Ha sokáig tart, akkor feltüzellek benneteket.*

— Mi ezeket a szavakat nem vettük komolyan és folytattuk a takarítást. Egyszer aztán, mikor a szalmazsák alá szalmát hintettünk el és visszajöttünk a

szobából, észrevettük, hogy *nagy lüstódu ki a lakásból*, beszaladtunk és fémlével láttuk, hogy *ég a száma: apa gyujtotta fel.* Hamar eloltottuk a tüzet és megkérdeztük apát, hogy miért tette. Azt mondta a sötétben:

— *Mondottam, hogy feltüzellek benneteket.*

*Sztanojevic* Lázár dr. tanár a tanuhoz: Azóta, hogy a mult év őszén felmondottak édesapjának, megváltozott?

A tanu: Teljesen. Órák hosszat képes volt ülni, anélkül, hogy csak egy szót is szólót volna. Amikor kérdeztük, hogy miért nem beszél, idégesen intett a kezével, majd erősen dörzsölte egymáshoz a két kezét. Ezt néha oly erősen tette, hogy szinte felmarcangolta kezét. Nekem nagyon fáj ez a különös magaviselet. Apám azelőtt engem mindig becézett, de a mult november óta hiába próbáltam kedveskedni, nem szólt hozzám egy szót sem.

*Sztanojevic* tanár: Emlékszik rá, hogy voltak göresös rohamai?

A tanu: Igen, már a nyáron. Ezenkor összeesett, habzott a szája, jobblába és balkarja összezsugorodott, úgy hogy lehetetlen volt kiegyenesíteni.

Dr. *Kellert* Benő védő indítványozta, hogy a bíróság hallgassa ki *Jovanovic* Milivoj fegyőrt arra vonatkozólag, hogy a fogházban is voltak a vádlottnak göresös rohamai.

A bíróság helyt adott a védő indítványának és beidézte *Jovanovic* Milivojt, aki elmondotta, hogy amikor egyszer a folyosón teljesített szolgálatot, benézett a vádlotthoz és látta, hogy a földön hever. A zuhanás közben betörte az orrát. Tanu ezt rögtön jelentette az őrmestereknek.

*Sztanojevic* Lázár dr. egyetemi tanár terjesztette elő ezután szakvéleményét és érdekes előadásban ismertette a vádlott lelkiállapotát. Sorra vette valamennyi tanu vallomásait és azokat böncolgatva kijelentette, hogy ugy azokból, valamint a vádlottnak a főtárgyaláson tanúsított magatartásából azt a következtetést vonja le, hogy *a vádlott lelkiheget, súlyos melankódiában szenved és hogy abban az időben, amikor a terhére rótt bűncselekményeket elkövette, nem volt birtokában akaratli szabadságnak.* A gyujtogatók végrehajtása is mutatja, hogy a vádlott azokat zavarodott elmével követte el, mert ezek a gyujtogatók teljesen céltalanok voltak. Javasolta, hogy miután a vádlott állapota olyan, hogy a környezetére veszélyes lehet, *utalják át megfigyelés és gyógykezelés végett egy állami elmeógyógyintézetbe.*

*Perazsics* Bozsidar dr. és *Barta* Antal dr. törvényszéki orvosok szakvéleményének előterjesztése után a bíróság ugy határozott, hogy a vádlottat megfigyelés végett a *beogradi állami kórházba utalja át.*

Ezzel a tárgyalás végett ért

## Véres támadás

### Vajszka uj aljegyzője ellen Vendérlői szobájában h rom ember furkósbotokkal összeverie az alje yzót

Vajszkáról jelentik: Sulyos bántalmazásban volt része Vajszka község ujonnan megválasztott aljegyzőjének, *Grkovic* Gásának. Az aljegyző, aki néhány nap előtt érkezett meg, még nem foglalta el állását és a Balkán-vendég-lőben szállt meg. Este betértek a vendéglőbe botokkal felfegyverkezve *Vrk* Márkó és *Krivobutya* Mika vajszkei lakosok, valamint *Vukovic* Mitár d. brovoljac és az aljegyzőt keresték. *Lungbacher* Anna tulajdonosnő rosszat sejtve, nem volt hajlandó megmutatni az aljegyző szobáját, mire a három ember rátámadt és *áttegelni kezdte a vendéglősnét.*

Ezután megkeresték az aljegyzőt, mindhárom megtámadták és *furkósbotokkal addig ütötték, mig eszméletét nem vesztette.* A támadók ekkor emekültek. A bántalmazás következtében több helyen megsbesült aljegyzőnek dr. *Antalik* Károly községi orvos nyujtott első segélyt. *Grkovic* állapota súlyos. A tettesek ellen feljelentést tettek az államügyészségnél

## Házastársak pöre

az elköttyavetyélt üzletért

Amíg a férj hadifogságban volt, a feleség csödbe ment

Érdekes bűnpert tárgyalt kedden a noviszadi felebbviteli bíróság dr. Gyurgyev Boskó-tanácsa. A per vádlottja Panaotovics Nesztorné, noviszadi uriaszony volt, akit férje Panaotovics Nesztor, vaskereskedő jelentett fel, csalás és sikkasztás miatt.

Az ügynek az az előzménye, hogy Panaotovics Nesztor 1914-ben bevonult katonának, de csakhamar orosz fogságba került és 1921-ig Oroszországban tartózkodott. Mikor hazatért, meglepetéssel értesült, hogy felesége távollétében elprédálta jólmenő, dusan felszerelt vaskereskedését és házat is eladta, úgy hogy a fogságból hazatért férje pénz és foglalkozás nélkül maradt. Panaotovics, miután feleségétől elvált, büntető feljelentést tett ellene a noviszadi törvényszéken, amely múlt évi október huszonegyedikén és huszonkettedikén tárgyalta a bűnpert.

A vádlott uriaszony azzal védekezett, hogy férje 1911-ben anyagi zavarokkal küzdött és akkor üzletét és házat az asszony két fivérére, Ivkovic Györgyre és Ivkovic Nikolára iratta. Amikor a férje hadbavonult, az asszony a házat és az üzletet saját nevére iratta át. Később a háború folyamán az üzlet csödbe jutott és a bukás saját hibáján kívül következett be.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után felmentette Panaotovicsné, azzal az indoklással, hogy a ház és az üzlet, amit Panaotovics, vaskereskedő a feleségén követelt, közösen szerzett vagyon és így az asszonyt nem terheli eljárásért bünygi felelősség.

Felbezézés folytán kedden foglalkozott az ügygel a felebbviteli bíróság dr. Gyurgyev Boskó-tanácsa. Dr. Nikolics Richard főállamügyész helyettes visszavonta az elsőfoku felmentő ítélet ellen beadott felbezéást és bejelentette, hogy a vádat nem képviseli tovább. Dr. Lemaics Jován a főmagánvádló jogi képviselője kérte Panaotovicsné szigorú megbüntetését. Dr. Arsenilevics Milorád védőbeszéde után a felebbviteli bíróság felmentette a vádlottat, mert nem látott bűncselekményt fennforogni. A vád képviselője semmisségi panaszt jelentett be.

## Mennyi deszkát rekviráltak az árvíz alatt?

Felmentettek a család vádjá alól egy bácsi kereskedőt

Szomborból jelentik: Érdekes családi ügyben ítélezett hétfőn a szombori törvényszék Masirevics-tanácsa. Még az 1926-iki árvíz idején Weisz Sándor bácsi kereskedőtől 10.627 deszkát rekviráltak ötszázötvenegyszer dinár értékben. Az árvízveszély elmúltával Weisz beadta számláját a szombori alispáni hivatalhoz. Rakics Szevetisláv akkori alispán elrendelte a számla revidálását és az alispáni hivatal százhatvanegyszer dinárral kevesebbet folyósított a kereskedőnek. Később a földművelési minisztérium egy bizottságot küldött ki az árvízkarok megbecsülésére és a bizottság megszámlálta a deszkákat és 3055-tel kevesebbet talált.

A szombori ügyészség eljárást indított Weisz Sándor ellen és vádiratot adott ki, amelyben azzal vádolja a kereskedőt, hogy hamis adatokat diktált be az árvíz alkalmával hozzá ellenőrzés céljából kiküldött községi tisztviselőnek, meg akarta károsítani az államot és ezzel csalást követett el.

A hétfői főtárgyaláson Weisz Sándor kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondotta, hogy az árvíz alatt a katonaság sok deszkát eltűzelt, a kubicosok rossz deszkáikat kicserélték ujakkal, sokat a lakosság, sokat az árvíz hordott el. Azt is előadta, hogy az állam és a megye képviselői már eredetileg kevesebbet akartak fizetni, mint amennyi deszkát ő átadott és végül kevesebbet is fizettek.

Több mint husz tanut hallgattak ki, akik igazolták Weisz állításait. Szevetisláv Borivoj a földművelési miniszter-

Európa ujabban felerősített nagy teljesítményű

# RÁDIO-

leadóállomással most már egész ország készülékekkel

lehet hangosan hallani. Különösen ajánljuk e célra az

## ARCOLETTE

3 LÁMPÁS KÉSZÜLÉKET

beépített tekeresekkel és Telefunkenlámpákkal igen csinos kivitelben, kiváló működéssel

Ennek ára lámpákkal, zslinózzal és rendkívül jó L. 666-os lautsprecherrrel együtt, tehát kompletten

Din. 1.643.—

Most már mindenki vehet jó rádiót és otthon ülve, élvezheti az egész világ kulturáját.

„Telefunken” lámpákat és az összes „Telefunken” gyártmányokat eredeti gyári áron árulsuk

## KONRATH D. D.

BEOGRAD

SUBOTICA

Balkanska ul. 36 (Tel. 53-43)

Pašičeva ulica 1. (Tel. 6-23.)

rium vizügyi vezérigazgatója elmondotta, hogy az árvíz alkalmával anyagokra a minisztérium négy és félmillió dinárt irányzott elő, az elszámolások összege azonban hatmilliót tett ki, de ők csak négy és felet fizettek.

Bojkics főispáni titkár tanuvallomásában kijelentette, hogy ő mint a megyétől kiküldött bizottság elnöke Weisznak

azonnal csak háromszázhatvan ezer dinárt ajánlott fel ötszázötvenegyszer helyett és csak háromszázhatvan ezer dinárt fizettek ki. A bíróság dr. Tapavica Szima ügyvéd védőbeszéde után felmentette a vádlottat, mert nem igazolódott be, hogy csalást követett el és az állam esetleges követeléseinek behajtása polgári perre tartozik.

## Leégett Sziszák legnagyobb ipartelepe

A tűz kitörése után nyomtalanul eltűnt az éjjeli őr

Sziszákról jelentik: Hatalmas tűzvész pusztított hétfőn éjszaka Sziszákon, ahol leégett a Weisz-féle gőzmalom, a város legnagyobb ipartelepe. A tűz hajnali két óra tájban keletkezett és a nagy szélviharban oly gyorsan terjedt, hogy néhány perc alatt az egész telep lángokban állott és a teljes számmal kivonult tűzoltóság, amelynek a kivezényelt katonaság is segédkezett, teljes tehetetlen volt a tüzzel szemben. Az épület megmentéséről szó sem lehetett és

a tüzet csak kedden délben sikerült eloltani. A kár többmillió dinár, amely biztosítás útján megtérül.

A rendőrség nyomozást indított a tűz keletkezésének a megállapítására és a nyomozás arra is kiterjed, hogy nem gyújtogatás történt-e. Cyanus körülménynek találja ugyanis a rendőrség az éjjeli őr nyomtalan eltűnését. Az éjjeli őr közvetlen a tűz kitörése előtt a telepen tartózkodott, de utána eltűnt és ezideig nem sikerült ráakadni.

## A bácskai főispán rendelete megdrágítja az utleveleket

Kétszázötven dinárba fog kerülni egy utlevél — A vajdasági kereskedelmi képviselők mozgalmat indítottak a rendelet visszavonása érdekében

Noviszadról érkezett le Noviszadra Vildovics Antal, bácskai főispán rendelete, amely szerint ezentul — Szubotica kivéve, amelynek külön főispánja van — kizárólag a bácskai főispán intézi el az utlevélkérvényeket.

A rendelet alapján Mihalszics Sztanoje, rendőrfőkapitány távollétében, Djakov Alekszandar rendőrfőkapitány, az utlevél és politikai osztályfőnöke azonnal beszüntette az utlevélkiadást, ami természetesen nagy izgalmat keltett az utlevélkérelmezők körében. Mihalszics Sztanoje főkapitány kedden reggel megjelent hivatalában és jóváhagyta Djakov rendőrfőkapitány intézkedését.

Kedden egész délelőtt sok utlevélkérelmező fordult meg az utlevélhivatalban, de a rendőrség valamennyit elutasította és közölte velük, hogy a legújabb rendelet értelmében ezentul minden utlevélkérelmet a szükséges okmányokkal együtt közvetlenül a bácskai főispánhoz kell felérjeszteni, ami nem csak késlelteti az utlevélkiadást, de nagymértékben meg is drágítja.

A rendelet szerint minden utlevélkérelmre harminc dinár okmánybélyeg ragasztandó, azonkívül a kérvényhez mellékelni kell erkölcsi bizonyítványt, illetőségi, illetve állampolgársági bizonyítványt, adóbizonyítványt és az utlevél kiállításához szükséges személyleírás. Erre az öt mellékletre 25—25 dinár állami okmánybélyeget és 10—10 dinár városi bélyeget kell ragasztani, azonfelül 2 dinár fizetendő a formulárért. A főispáni hivatal mindezek fejében 80 dinárt számít fel minden utlevél kiállításának illetéke címén, úgyhogy, amíg eddig egy utlevél kiállítását egy

délelőtti folyamán eszközölték, ezentul napokig fog tartani és amíg eddig egy utlevélre 52 dinár okmánybélyeget kellett leróni, ezentul az utlevél 230—250 dinárba fog kerülni.

Az intézkedés vonatkozik az utlevélvizumokra is, ha tehát valaki érvényes utlevél birtokában van is, az utlevélhez szükséges vizumot Szomborból kell megszereznie, ami sok időbe és sok pénzbe fog kerülni.

A kereskedők mihelyt a rendelet életbeléptetéséről értesültek, felkeresték a kereskedők és gyáriparosok egyesületét, amely sürgős igazgatósági ülést fog egybehívni, hogy állástfoglaljon a sérelmes rendelettel szemben.

Hasonlóképpen azonnal interveniált ezügyben a noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara, amelynek részéről dr. Koszics Mirkó egyetemi tanár, kamarai főtitkár, nyomban felhívta telefonon Vlaskalin Milorádot, a BBB. ügyosztály inspektorát, aki kijelentette, hogy csak most értesült a főispán rendeletéről, arról eddig tudomása nem volt, annál kevésbe, mert a 7200/1925. számú belügyminiszteri rendelet értelmében az utlevelek kiállításának joga továbbra is megmarad a volt szabad királyi városok hatáskörében.

Dr. Borota Branisláv polgármester is, mihelyt értesült a főispán rendeletéről, nyomban érintkezésbe lépett a belügyminisztérium illetékes szerveivel, hogy a sérelmes rendeletet helyezék hatályon kívül. Popovics Dáka nemzetgyűlési képviselő megígérte, hogy azonnal interveniál a noviszadiak sérelme ügyében.

Szomborban szintén nagy izgalmat

keltett a főispán rendelete. A szombori Lloyd választmánya kedden ülést tartott, Rakics Györgye alelnök elnökléte alatt. Az ülésen Vildovics Ante bácskai főispánnak az utlevelek kiadását megnehezítő rendeletével foglalkoztak. Fel-szóaltak Erce Jovan bankigazgató, Markarics István kereskedő, Konyovics Zsivkó kereskedő és élesen állástfoglaltak a rendelet ellen, amely súlyosan veszélyezteti a kereskedelem érdekeit és beleavatkozik a kereskedők üzleti ügyeibe, amennyiben az utlevél kérvényeknél meg kell okolni, hogy a kérvényező miért utazik külföldre. A választmány elhatározta, hogy szerdán tiltakozó küldöttséget meneszt a főispánhoz és ha a küldöttség nem jár eredménnyel, Beogradban fogják kérni a sérelmes rendelet visszavonását.

## Paul Wegener társulata Becskerekre utazott

A kiváló művész nyilatkozata beogradi és noviszadi tapasztalatairól

Noviszadról jelentik: Paul Wegener jugoszláviai turnén lévő nagy német színész szombaton Beogradban — mint ismeretes — három előadást tartott. Beogradi impresszióiról a következőket mondotta *Bácsmegeyi Napló* noviszadi munkatársának:

— Beogradban a színész lelkéről beszéltem, arról, hogy hogyan alkot meg egy-egy szerepet és elmondtam, hogy véleményem szerint milyen jellegzetes tulajdonságokkal kell a színésznek, mint embernek bírnia. Hallgatóságom mindvégig nagy figyelemmel követte az előadás menetét, noha a téma meglehetősen nehéz és elvont volt. Mondhatom, nagyon jól esett a beogradi közönségnek ezt a nagy érdeklődését tapasztalhatni.

Wegener a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott dr. Csirics Irenej noviszadi püspökről, akinél hosszabb látogatást tett.

— A püspök ur szeretetreméltó egyénisége egyenesen frappirozott. Különösen meglepő volt őminenciájának nagy érdeklődése az irodalmi kérdések iránt, amire jellemző, hogy látogatásom alkalmával hatalmas könyvtárából egy Strindberg-kötetet hozott elő, amelyből svéd nyelven olvasot fel részleteket. Mondhatom, hogy minden tekintetben nagy szellem és különös öröm volt számomra egy ilyen kivételes koncepciójú egyéniséggel találkozni.

Wegener vasárnap Beogradba való visszautaztában kiszállt Szremszki-Karlovcin és dr. Kraft István nemzetgyűlési képviselő, valamint dr. Brockhausen beogradi német főkonzul és Vasziljevics Zsárkó író társaságában megtekintette a város nevezetességeit. Látogatást tett Ruvarac archimandriánál, délben pedig dr. Csirics karlovci tanár Irenej püspök fivére adott ebédet a vendégek tiszteletére.

Délután autókban a krusevdoli kolostorba rándultak ki, amelynek gazdag muzeumát Wegener nagy érdeklődéssel tekintette meg. Este a társaság Irigen és a Venacon át visszatért Noviszadra.

A *Bácsmegeyi Napló* munkatársa megkérdezte a művészt, hogy sikerült-e neki Noviszadon ikonokat vásárolnia.

— Nem — felelte Wegener. Egyetlen szentképet sem vásároltam Noviszadon, de ehelyett szebbnél-szebb gyűjteményeket néztem végig. Főleg Csirics püspök ur gyűjteménye tet rám nagy hatást. Az ő birtokában van többek között egy munka, amely az Athosz-hegyi kolostor-ról készült és szebbnél-szebb illusztrációk tarkítják.

— Annál érdekesebb volt ez számomra — folytatta Wegener — mert a műtörténészeket leginkább az olasz renaissance érdekli, így az Athosz-kolostor szépségei az újdonság ingerével hatottak rám.

Wegener Noviszadon megtekintette az Uspenszka és az almási templomokat, valamint dr. Ilics Bránko orvos ikongyűjteményét és délután két órakor társulatával együtt autón Becskerekre utazott. Indulás előtt a német művész autót több száz főnyi közönség vette körül, amely főleg Wegeneret részesítette lelkes ünneplésben.

## November 10. vagy november 13.?

**Dr. Katanec Mihovil szubotici ügyvéd felmentette a felelősségi bíróság az államellenes izgatás u idja alól**

Noviszadról jelentik: A felelősségi bíróság kedden tárgyalta Katanec Mihovil dr. szubotici ügyvédnek, a szubotici Neven felelős szerkesztőjének izgatási pörét.

A Neven múlt évi november tizediki számában cikket közölt, amelyben 1918 november tizedike történelmi jelentőségét magyarázta, szemben a november tizenharmadiki nemzeti ünneppel. A cikk miatt a szubotici államügyész a sajtótörvény 47-ik szakaszába ütköző államellenes izgatás címen eljárást indított a cikk írója, dr. Katanec Mihovil szubotici ügyvéd ellen.

A szubotici törvényszék február huszonegyedikén tárgyalta az érdekes bünpert, amelynek folyamán Pavlovics István törvényszéki elnök felolvastatta egy rokontárgyu perben — amelyet 1922-ben tárgyaltak Iszkruljev Tosó, gimnáziumi tanár ellen — elhangzott tanuvalomások. Ebben a perben néhai dr. Petrovics János és néhai dr. Popovics Dragutin szubotici ügyvédek, azt vallották, hogy 1918 november tizedikén, az akkori Hungária-szdloda termében megalakult a szerb-bunyevdc nemzeti tanács, amely kimondotta Szubotica elszakadását Magyarországtól és a gyűlés után a bunyevdc ifjuság horvát zdszlók alatt vonult végig a város utcáin és tüntetett a határozat mellett. Dr. Petrovics János vallomása szerint azonban ennek ellenére a nemzeti tanács tagjai nem merték lépéseket tenni, hogy az akkori magyar hatóságoktól dtvegyék a hatalmat, mert nem voltak biztosak abban, vajjon Szubotici Jugoszláviához csatolják-e. Csakis a szerb hadsereg november tizenharmadikán történt bevonulását követő napokon vették át a tényleges hatalmat a magyar hatóságoktól.

Dr. Katanec Mihovil a szubotici tárgyaláson tanuk kihallgatását kérte, akik az 1918. évi november tizediki eseményeket alaposan ismerik és azokról felvilágosításokat adhatnak. A bíróság azonban nem adott helyt a vádlott kérelmének és dr. Katanec Mihovilt, az állam elleni izgatás, valamint a szerb nemzet elleni gyűlölet szításának vétségéért elítélte egy havi fogházra és ezer dinár pénzbüntetésre. Az indokolás szerint november tizenharmadika az a történelmi dátum, amelyet nemzeti ünnepnek tekintenek. Az indokolás egyik passzusa szerint néhányan és így a vádlott is azért jött Zagrebból Szuboticiára, hogy it gyűlöletet szítsanak a szerbek és a bunyevdcok között. Ez a passzus heves tiltakozásra késztette dr. Katanec Mihovilt, aki szerint az indokolás része sértés vele szemben és erre nem szolgált rá. Az ítélet ellen az államügyész és dr. Katanec is felebbezést jelentettek be.

Kedden tárgyalta másodfokon a noviszadi felelősségi bíróság dr. Gyurgyev Boskó-tanácsa az ügyet. A vádat dr. Nikolics Richard főállamügyész helyettes képviselte, a védelmet dr. Szekulics Milován ügyvéd látta el. A periratok ismertetése után a főállamügyész helyettes bejelentette, hogy fenntartja az elsőfoku ítélet ellen a felebbezést. A védő előterjesztést kívánt tenni a bizonyítás kiegészítésére, de az elnök ezt a sajtótörvényre való hivatkozással nem fogadta el és visszautasította a bejelentett semmisségi panaszt is. Dr. Katanec vádlott kijelentette, hogy a vádiratra adott kifogásaiban több tanu kihallgatását kérte, de a törvényszék ennek nem tett eleget, hanem más per anyagából olvastott fel tanuvalomásokat. Ezért kéri Rajics Balázs és Ispanovics Mátyás kihallgatását az 1918 novemberi eseményekre vonatkozólag. A felelősségi bíróság rövid tanácskozás után elutasította a kérelmet.

Dr. Szekulics Milán védőbeszédében azt fejtette, hogy dr. Katanec Mihovilt politikai érdekből akariák elítélték. Történelmi adatokra és az 1918 novemberi szubotici eseményekre hivatkozva kérte védelem felmentését.

Dr. Katanec Mihovil azzal védekezett, hogy nem volt szándéka az állam ellen izgatni és a szerb nemzet ellen gyűlöletet szítani, hanem a bunyevdc nép november 10-iki történelmi szerepét akar-

ta ismertetni. November 10-ikén a nép szabadon nyilvánította akarát és november 13-ikán ezt a szuronyok szankcionálták. Cikke nem ütközhetik a sajtótörvény 47. szakaszába, mert nem izgat az állam ellen, hanem ünnepli a szláv eszme diadalrajutását. Minthogy továbbá egészen helyi jellegű eseményről írt, nem is lehet szó a szerb nemzet elleni gyűlölet keltéséről. Kéri a bíróságot,

## Elutasították a védő indítványait a Hatvany-per táblai főtárgyalásán

**Baracs Marcel védő kedden az esti órákban mondotta el védőbeszédét**

Budapestről jelentik: Változatlan nagy érdeklődés mellett folytatta kedden a budapesti ítélőtábla báró Hatvany Lajos nemzetgyalázási bűnügyének tárgyalását. Mindjárt a tárgyalás elején dr. Baracs Marcel védő emelkedett szólásra és a bizonyítási indítványoknak elfogadását kérte, amelyeket a védelem már a törvényszéki tárgyaláson kért és amelyeket a törvényszék indokolás nélkül elutasított. Ezenkívül kérte Hatvany Lajos *»Das verwundete Land«* című könyve ajánlásának felolvasását, amiből néhány mondatot ismertetett. Kérte hogy olvassák fel az ajánlás teljes szövegét és akkor

**ki fog derülni, hogy a hazaárulónak bélyegzett Hatvany mennyire hazaáruló ember.**

Kérte a védő Romanelli ezredesnek és olasz tisztársainak kihallgatását annak a bizonyítására, hogy Hatvany a kommunin alatt a maga és családja életét kockáztatva milyen szolgálatokat tett a proletárdiktatura megbuktatására.

**A betegséggel fokozódott honvégy bizonyítására vonatkozólag kérte a védő Gratz volt bécsi magyar követ és mások kihallgatását.**

Kijelentette a védő, hogy miután tisztázni akarja Hatvany szerepét a bécsi Jövő című lapnál, kéri Biró Dezsőnek és Révész Mihálynak, a lap kiadóhivatali vezetőinek és egyik szerkesztőjének kihallgatását. Kérte a védő a Lovász Márton-féle hazaárulási per és a Biró Lajos ellen indított, bűnügy iratának beszerzését, továbbá Szilágyi Lajos, Giesswein Sándor, gróf Apponyi Albert, Friedrich István és gróf Andrássy Gyula 1921 és 1922-ben tartott nemzetgyűlési beszédei kivonatainak, valamint Apponyi Albertnek az amerikai Magyar Népszavába írt cikkeinek és 1922 január csején kelt nyilatkozatának, végül az egyesült elnököknek, Apponyi, Andrássy, Vázsonyi és Rassay által 1922 március harmincadikán kiadott proklamációjának beszerzését és ismertetését, amelyekkel azt akarja igazolni, hogy

**ugyanabban az időben, amikor Hatvany Lajos inkriminált cikkeket megírta, a magyar közélet legjelentősebb reprezentánsai is a legújabb és legélesebb kritikával illették a magyar belviszonyokat; a parlament, a népgyűlések és a sajtó nyilvánossága előtt állapították meg, hogy Magyarországon nincs jogrend,**

az annak helyreállításáért indított nagy harc eredménytelen, az állapotok nem javultak, a gyilkosok szabadlábban járnak és amnesztiaiban részesülnek, terror van, egyéni akciók veszélyeztetik a közrendet stb. Foglalkozott ezután a védő azokkal a detektívejelentésekkel, amelyek a bécsi magyar követség által a kormányhoz és onnan az ügyészséghez jutottak és amelyeket zárt tárgyaláson ismertettek. Megállapította a védő, hogy ezek a jelentések semmi olyan különösebb mozzanatot nem tartalmaznak, amelyek az állam rendjének és biztonságának valamely külföldi hatalom által való veszélyeztetését érintenék. Ezekben

**a bizalmas jelentésekben semmi olyan nincs, ami titokzatos lehetne a közönség előtt, mint valami rej-**

hogy ezek alapján mentse fel a vád alól. Hosszabb tanácskozás után a bíróság kimondta, hogy megsemmisíti az elsőfoku ítéletet és felmenti dr. Katanec Mihovilt. Az indokolás szerint a felelősségi bíróság nem lát bünterendő cselekményt Katanec cikkében és a bíróságnak is az az álláspontja, hogy november 10. nagyobb jelentőségű dátum, mint november, mert Szubotica város lakossága spontán jelentette ki csatlakozását Jugoszláviához és november 13-ikán csak a szuronyoknak hódolt. A főállamügyész helyettes és a vádlott belenyugodtak az ítéletbe, amely így jogerőre emelkedett.

## „Emberrablási r.-t“

**A csikágói rendőrség ádáz harcot vív a banditák ellen, akik üzleti alapon szervezkedtek**

Csikágóból jelentik: Amerika a korlátlan lehetőségek hazája. Nemcsak a pénzszerzésnek és az érvényesülésnek vannak korlátlan lehetőségei, hanem a bűnözésnek, a gonoszítottaknak és a szélhámosoknak is. Európai fülnek kisebb szokatlanul hangzik, ha az amerikai sajtó »emberrablási r.-t.«-ről ír.

Csikágóban egy banditatársaság szindikátusba tömörülve foglalkozik emberrablással és az üzlet jövedelméből a tagok befektetett tőkájük és teljesítményük arányában részesednek.

Ez a tiztagu banditatársaság üzletszerűen foglalkozik emberrablással. Ismert milliomosokat szemeltek ki és a legraffináltabb módon fércöztek közülkébe, hogy azután egy őrizetlen pillanatban hatalmukba kerítsék áldozatukat és magukkal vonzsolják rejték helyükre. A bűnözők alvilágában sok olyan földalatti barlang van, amelynek létezéséről a rendőrség tudomással sem bír és ezek egyikébe zárták az emberrablók áldozatukat. Azután óvatosságon adták tudtára a családnak, hogy az illető milliomos az ő fogságukba került s százezer dolláros, vagy még nagyobb váltságdíj ellenében hajlandók szabad-ságát visszaadni.

A közelmúlt hetekben nyomtalanul eltűnt Gaynor Thomas milliomos szállótulajdonos. Családja kétségbeesve fordult a rendőrséghez, de sorsáról csupán annyit tudtak megállapítani, hogy Gaynor vasárnap autóján hazafelé tartott és utközben veszett nyoma.

A newyorki rendőrség legügyesebb detektívjei vették kezükbe a nyomozást. Pár nappal az eltűnés után a család ügyvédje egy levelet kapott, amelyben az emberrabló szindikátus közölte, hogy Gaynort fogságban tartják és kétszáz-ezer dollár váltságdíj ellenében visszaadják családjának. Ez a levél volt az egyetlen támpont, melyet a detektívek kezükbe kaptak. Napokon át bolyongtak a bűnözők tanyáin, hogy közelebbit tudjanak meg a rejtélyes emberrablókról és fáradságos munkájukat nagysokára siker is koronázta, mert a gonosztevővilág egyik ismert tagja jó pénzért vállalkozott arra, hogy segítségére lesz a detektíveknek Gaynor börtönének felkutatásában.

A betörő becsülettel állta megállapodást és az emberrabló társaság három tagját, köztük a fogságba zárt szállótulajdonos özvejét is, a rendőrség kezére játszotta. Egy barlangszzerűen épített földalatti lakásban siralmas állapotban találtak rá a milliomos szállótulajdonosra, akit őrzőivel és elraulóival együtt a rendőrségre vittek. Őt először Gaynor adott számot rendkívül izgalmas kalandjáról:

— Szokásom szerint, auton indultam haza. Három fickó jött egy másik autón velem szemben és kocsijukat úgy vezették, hogy az én kocsim az utca széléhez szorult. Amikor megállásra kényszerültem, átugrottak kocsimba és még mielőtt meglepetésemből felocsudhattam volna, zsebkendőm tömtek szájamba és kezemet-lábamat összekötötték. Fejemre zsákokat húztak, azután vad tempóban rohogtunk ismeretlen cél felé. Amikor a zsákok és a köteleket levették rólam, a földalatti barlangban találtam magam.

Tárgyalni kezdtek velem és kétszáz-ezer dollár váltságdíjat követeltek. Alkudozni próbáltam, de a gonosztevők hajlíthatatlanok voltak és a börtönben sorsomra hagytak. Nem tudom, hány napot tölthetem a piszkos, büzös oduban.

A milliomos után a három emberrablót vették elő a rendőrök és »harmadfoku« vallatásnak vetették alá, hogy kicsikarják belőlük a társaság tagjainak a nevét, de a három bandita mégsem vallotta a rendőrségnek. A detektívek azonban még nem adták fel a reményt, hogy a szerencsés eredmény nyomára vezetni őket a többi gonosztevőnek is. Az amerikai közvélemény érthető érdeklődéssel várja, hogy a párharcból ki kerül! Ki győztesen: a rendőrség, vagy az emberrabló részvénytársaság?

tett alapja Hatvany elftélesének.

Ismertette ezután a védő Hock Jánosnak és Lovász Mártonnak amerikai lapokba írt cikkeit, amelyek sokkal súlyosabban nyilatkoznak a magyar közállapotokról, mint Hatvany inkriminált cikkei és az ügyészség indítványában Hock és Lovász ellen mégis csak vétség címen emelt vádat. Különböző tanukkal és iratokkal kívánja bizonyítani a védő azt is, hogy Hatvany azért ment el Magyarországról, mert a kommunisták elől kellett megszöknie.

**Egész sor levelet csatolt be a védő különböző kiváló európai íróktól és politikusoktól, akik készek eskü alatt vallani, hogy Hatvany mindenkor nacionalista érzéssel beszélt Magyarországról és soha páneurópai vagy egyetemes európai mozgalomban nem akart résztvenni.**

Dabasi Halász Lajos főügyész kijelentette, hogy a bizonyítás kiegészítését elrenzi és a bíróság rövid tanácskozás után azt el is utasította.

Feltűnést keltett ekkor a közönség körében, hogy

**Török Géza dr. törvényszéki elnök, aki elsőfokon tárgyalta a Hatvany-ügyet, megjelent a tárgyalóteremben és a főügyész háta mögött foglalt helyet.**

Ezután Hatvany Lajos báró emelkedett szólásra és rámutatva arra, hogy a bizonyítás folyamán egész sereg olyan cikket olvastak fel, amelyet nem ő írt, viszont az általa írt és nem inkriminált cikkek felolvasását nem rendelték el,

**kérte Hatvany több cikkének az ismertetését és azt, hogy ne csak azt olvassák fel, ami ellene, hanem azt is, ami mellette szól.**

Végül bejelentette, hogy minden körülmények közt kéri a Lovász—Hock-féle per iratának felolvasását.

A bíróság rövid tanácskozás után teljes egészében elutasította a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványokat, ami ellen dr. Baracs Marcel védő semmisségi panaszt jelentett be.

Dabasi Halász Lajos főügyész ezután elmondotta védőbeszédét, amelyben megállapította, hogy a védelem által bejelentett semmisségi panaszok alaptalanok és kérte az elsőfoku ítélet helybenhagyását.

A védőbeszéd elhangzása után Degré elnök délután három órakor félbeszakította a tárgyalást és folytatását öt órára tűzte ki.

A délutáni tárgyalás megnyitása után Baracs Marcel dr. védő mondotta el nagyszabású védőbeszédét, amely a késő esti órákban ért véget.

**Most jelent meg!**

**Fajzs Ödön:**

**Magyarok Kanadában**

című könyve.

Ez a könyv az új magyar népvándorlás krónikája: az é a amerikai magyarok harca az életé t

**Ára 6S.— dinár**

Kapható

**a Minerva r. t. könyvostályában**

# HIREK

— A beogradi főispán jóváhagyta az adai előjárásválasztást. Adáról jelentik: A beogradi főispáni hivatal az adai előjárásválasztást jóváhagyólag tudomásul vette, csupán Molnár János adóügyi jegyzővé történt megválasztását semmisítette meg, azzal az indoklással, hogy a választáson nem kapott Molnár abszolút többséget. Az állás betöltésére új pályázatot kell kiírni.

— Kinevezések a kikindai városházán. Kikindáról jelentik: A belügyminiszter Marčkovics Nikola nyugalmazott főszolgabíróvá városi tanácsossá, Mirkov Iván végzett joghallgatót pedig városi aljegyzővé nevezte ki.

— Katonai attasé neveztek ki a beogradi magyar követséghez. Budapestről jelentik: Horthy kormányzó vitéz Horthy Gusztáv vezérkari szolgálatot teljesítő őrnagyot a beogradi magyar követséghez katonai attasévé nevezte ki.

— Átnevezések. A közlekedésügyi minisztérium Liljak Sztevan moli hajóállomásfőnököt a délszerbiai Prahovóra és Stankovics Iván adai vasúti állomásfőnököt Gajdobrára helyezte át hasonló minőségben.

— Kifüzetett bírák. Noviszadról jelentik: Ófelsége a király a Szveti Száva rend negyedik osztályával tüntette ki dr. Popovics Pavle szentai járásbírói vezetőt és Socsanin Franjo novakani zsal járásbírói vezetőt, a Szveti Száva rend ötödik osztályával Ramandanski Ljubomir szentai járásbírói telegkönyvvezetőt, Crnjanski Jovan bácskopalánki járásbírói telegkönyvvezetőt, Gatyánszki Sztevan kikindai járásbírói telegkönyvvezetőt és a polgári érdemrenddel Berkovics Béla szentai járásbírói tisztviselőt.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Megélénkülő északi szelekkel változókéony és hűvös idő várható az eső csökkenésével, néhány nap múlva éjjeli fagy lehetséges.

— Megkezdik a tartományi pótdadó behajtását a Bácskában. A noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság hétfőn kiadott rendelete értelmében Szubotican kedden megkezdtek a tartományi pótdadó behajtását. A rendelet a szuboticiai járási pénzügyigazgatóság útján kedden délelőtt érkezett meg a szuboticiai városi adóhivatalhoz, amely a rendelet vétele után nyomban elrendelte, hogy az 1927. évre a három százalékos tartományi pótdadót fizetessék be utólag az adófizető polgárokkal. A rendeletet kiterjesztették Szombor és Noviszad városokra, ahol a rendelet alapján szerdán fogják megkezdni a tartományi pótdadó behajtását. Szuboticiai gazdasági körökben nagy elégedetlenséget keltett a rendelet. A vajdasági városok szövetsége hír szerint újabb mozgalmat indít a tartományi pótdadó behajtása ellen, illetve annak felfüggesztését fogják kérni mindaddig, amíg nem készül el az állami adók 1927. évi végleges kivétele.

— Nagy vihar a Fekete-tengeren. Bukarestből jelentik: Hétfőn éjjel a Fekete-tengeren óriási szélvihar pusztított, amely nemcsak a tengeren tartózkodó hajókat rongálta meg vagy semmisítette meg, hanem a kikötőkben is mérhetetlen károkat okozott. A vihar ereje Konstantinábulban több házat rombadőntött. Giurgiuban a vihar által okozott kár többmillióra rug. Súlyosan megrongálta a vihar a cukorgyárat és a törvényszéki fogházat, mindkettőnek egy része összeomlott. Campinában szintén nagy szélvihar pusztított és jég esett.

— Öngyilkosság egy »a« betű miatt. Zagrebból jelentik: Zagreb külvárosában különös öngyilkosság történt. Lakásán felakasztotta magát Plohán Josip hatvanöt éves gazdálkodó, aki tettét amiatt követte el, mert a telegkönyvi bírtoklívén a tisztviselő tévedésből a keresztnévéhez egy »a« betűt is írt. Mint-hogy egyik szomszédját, aki rokona is, Plohán Josip-nak hívják, azt hitte, hogy ez a rokona így akarja megszerezni bírtokát. Efeletti elkeseredésében megvált az élettől.

— A budapesti lapok a belügyminiszter rendelete ellenére is közölni fogják az öngyilkossági eseteket. Budapestről jelentik: A belügyminisztérium által az öngyilkosságok továbbterjedése ellen kiadott rendelet néhány nap múlva lép életbe. Ezzel kapcsolatban a budapesti lapok rendőri rovatvezetőinek szindikátusa kedden ülést tartott, amelyen megállapították, hogy az öngyilkosságok szaporodása nem speciális magyarországi jelenség. Külföldi statisztikusok adatai igazolják, hogy a háború utáni gazdasági válság mindenütt ugyanugy szaporította az öngyilkosságok számát, mint Magyarországon és a kormányok még sem gondoltak egy pillanatra sem arra sehoh, hogy az öngyilkossági járványt a sajtó közleményeinek tulajdonítsák. Az ülésen a lapok rendőri rovatvezetői elhatározták, hogy a belügyminiszteri rendelet ellenére a közönséget érdeklő öngyilkossági eseteket ezután is nyilvánosságra hozzák.

— Súlyos influenza-járvány és kiütéses tifusz megbetegedések Moszkvában. Moszkvából jelentik: Moszkvában súlyos influenzajárvány lépett fel. Két hét alatt tizenhöz ezer megbetegedés történt, amelyek közül sok volt a halálos kimenetelű. Kiütéses tifusz megbetegedések is sürűn lépnek fel Moszkvában és május elseje óta tizenegyen haltak meg kiütéses tifuszban.

— Körözöveletet bocsátottak ki az óceánrepülő bécsi színésznő ellen. Bécsből jelentik: Az ügyészség körözöveletet adott ki Dillenze Willy bécsi színésznő ellen, aki egy ízben már megkísérelte az óceán átrepülését és most Riszticesel folytat tárgyalásokat, hogy vele másodszer is megkísérelje a légi utat az óceán felett. Dillenz Willy 1925-ben férjével konfekcióüzletet nyitott Bécsben, ahol nagy hiteleket vett igénybe és váltókat írt alá és noha az üzlet jól ment, senkinek sem fizette ki tartozását, hanem Berlinbe szökött. Bár sikertelen óceánrepülési kísérletével is sok pénzt keresett a vállalkozó szellemű színésznő, később sem fizette meg bécsi tartozásait és ezért hitelezői most feljelentést tettek ellene és ennek következménye a körözövelet kibocsátása.

— Kellog a Nobel-békedíj jelöltje. Berlinből jelentik: A Berliner Zeitung am Mittag úgy értesül, hogy az idén Kellog amerikai külügyi államtitkárnak fogják odaítélni a Nobel-békedíjat, miután Kellog nagy szolgálatot tett a béke eszméjének háboruellenes paktumtervével, amelyről most tárgyalnak Párisban, Londonban, Rómában, Berlinben és Tokióban.

— Gyilkosság a szerető miatt. Zagrebból jelentik: Greneralski község közelében a Mresnica folyóból néhány nappal ezelőtt egy asszony és egy gyermek holttestét halászták ki, mindkettőnek kettő volt hasítva a feje. A csendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy az áldozatok Benics Anna greneralskii asszony és ötéves kislánya. A további nyomozás során a gyanú Benics Anna egyik rokonára, Benics Mária tereledőtt, aki a gyilkosság után elúnt a faluból. A rendőrség most elfogta Benics Mária, aki bevallotta a gyilkosságot és elmondta, hogy azért ölte meg Benics Annát gyermekével együtt, mert az asszony elhódította tőle a szeretőjét.

— Háziasszonyok kísérleti állomása Lipésben. Lipésből jelentik: A német háziasszonyok kísérleti állomást állítottak fel Lipésben, ahol a háziasszonyok a tudomány és a technika vívmányait gyakorlatilag kipróbálják a háztartásban. A háziasszonyok kísérleti állomása sok érdekes és hasznos dolgot megállapítását tűzte ki céljává. Így a háztartási eszközöket és anyagokat, továbbá a gyárilag készített élelmiszereket tudományosan megvizsgálja és ha ajánlaton találja, úgy ellátja azokat a háziasszonyok udvjegyével. Ezenkívül pályadíjakat tűz ki a háztartás keretén belül új munkák megoldására. A kísérleti állomásnak olyan nagy a közönsége, hogy vidékről is állandóan elárasztják a háziasszonyok kérdéseikkel. Ezért elhatározták, hogy vándorszónokokat küldenek a vidékekre, akik mindenütt tanítják a megfelelő eszközök és háztartási anyagok használatát.

## NE RONCÁLJA A FEHÉRNEMŰJÉT

### HANEM KÉRJEN KIFEJEZETTEN



## ALBUS-SZAPPANT

MÉG FOG LEPŐDNI HOGY MILYEN KELLEMEZ A MOSÁS ALBUS-SZAPPANNAL CSAK ÜGY ÉRTHETI EL, HOGY KEVÉS SZAPPANNAL - A FEHÉRNEMŰ TELJES KIMÉLÉSE MELLETT - HŐFEHÉR RUHÁJA LEGYEN HA ALBUS-SZAPPANT HASZNAL!

— Tűz a noviszadi Odeon moziban. Noviszadról jelentik: Az Odeon mozgó helyiségében kedden délelőtt tűz ütött ki. A mennyezet egyik gerendája kigyulladt és a lángok gyorsan terjedtek. A tűzoltóság rövid ideig tartó munkával lokalizálta a tüzet. A kár tizenötezer dinár. A tűz oka ismeretlen, de valószínűnek tartják, hogy éjszaka valaki a padlason aludt és eldobott cigarettájától gyulladt ki a gerenda.

— A sztaribecseji rokkantegyesület színelőadása. A sztaribecseji rokkantegyesület a földműves ifjúság műkedvelőinek közreműködésével vasárnap este fényesen sikerült előadás keretében bemutatta Géczy István »Gyimesi vadvirág« című népszínművét. A nagyszámu közönség lelkes ünneplésben részesítette a szereplőket: Kovács Mariskát, Makra Istvánt, Horváth Ilonkát, Horváth Józsefet, Bálint Istvánt, Nagy Mariskát, Vidlicska Andrást, Matuska Istvánt, Makra Rozikát, Major Istvánt, Pavlics Mariskát, Lukács Istvánt, Vajda Agnést, Bálint Istvánt, Poósz Dezsőt, Bartusz Erzsit, Vajda Piroskát, Urbán Sándort, Rumincsek Ferencet és Sági Ferencet. A kitünő rendezés Major István érdeme.

— A lázadók megölték Venezuéa elnökét. Newyorkból jelentik: Bogotából érkező jelentés szerint Gomez venezuelai elnököt a lázadók megölték. A hír megerősítő a szigorú cenzura miatt még nem érkezett meg, a venezuelai követség azonban határozottan cáfolja azt.

— Sztrumiái kultúregyesület látogatása Noviszadon. Noviszadról jelentik: A »Relja Krilatica« sztrumiái kultúregyesület mintegy száz tagja kedden délután a beogradi gyorsvonattal Noviszadra érkezett. A fogadóbizottság élén Gyorgyevics Mita leányiskolai igazgató üdvözölte a vendégeket, akiknek nevében Panovics Antonije válaszolt. Megjelent a fogadattásnál dr. Borota Branislav polgármester is, továbbá az összes középiskolák tanuló tanárai vezetésével. A katonai zenekar hangjai mellett bevonultak a városházára és a díszteremben dr. Borota polgármester elnökletével díszgyűlés volt a vendégek tiszteletére, amelyen valamennyi noviszadi kultúregyesület képviselői résztvettek. A polgármester hosszabb üdvözlőbeszédében Noviszad, a szerb Athén örömet tolmácsolta. A sztrumiái nevében Jettimovics Mihajlo vá-

rosi tanácsos köszönte meg a fogadattást. Délután három órakor a Szloboda éttermében társaság volt a vendégek tiszteletére, majd a sztrumiáiak meglátogatták dr. Csirics Irenei püspököt, azután a noviszadi tőzsdét tekintették meg. Este a Szloboda nagytermében hangversenyt és színelőadást tartott a »Relja Krilatica« nagy sikerrel. Előadás után Noviszad város rendezett bankettet a sztrumiáiak tiszteletére. A »Relja Krilatica« tagjai a szerdai napot is Noviszadon töltik.

— Reményi fényképész külföldi tanulmányutjáról hazatért és a felvételeket ismét személyesen eszközli.

— Moghá't a horvát jogpárt volt elnöke. Zagrebből jelentik, hogy ott meghalt dr. Horváth Alekszandar ötvenöt éves ügyvéd, aki mint kriminalista is, nagy hírnévre tett szert. Dr. Horváth tagja volt az egykori szábornak, a világháború alatt pedig elnöke lett a horvát jogpártnak. Halála egész Horvátországban nagy részvétet keltett.

— Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrápolás, villany- és kvarcágykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5. I. Tel. 539.

— A szuboticiai jogászegylet gyűlése. A szuboticiai jogászegylet csütörtökön, május 10-ikén este hét órakor a törvényszék 51. számú szobájában gyűlést tart. Gyorgyevics Jován titkár felhívja a tagokat, hogy a gyűlésen jelenjenek meg. A gyűlés tárgya az új lakástörvény ismertetése.

— Szépségápolás. Hajszálok redők, anyatej, szemölcsök végleges eltávolítása villannyal. Hámlasztókrémek és kétfénykezelés. Kaphatók saját készítményű szeplő, máfolt, mittesszer, pattanás elleni és arcfehérítő krémek, arcvizek, puderek stb. Olcsó bérletrendszer. Vidéki megrendelést utánvétellel. Tanítványokat kiképezek. Roth Olga kozmetikai intézete Szubotica, Kralja Alekszandra ul. 4.

— Számos női bajnál a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, valamint fűszerüzletekben.

— **Dobrovollác-ünnepély Sztaribecsejen.** A sztaribecseji dobrovollác egyesület vasárnap rendezte ezévi szlaváját, amelyen a környékbeli és beogradi testvéregyesületek kiküldöttei is megjelentek. Az ünnepségek már szombat este megkezdődtek. A Péter király szobor előtt a vezetőség üdvözölte a vendégeket. Az üdvözlésre Lovrics Lujó, az országos dobrovollác szövetség elnöke válaszolt. Vasárnap reggel kilenc órakor kirándulást rendeztek, ezt megelőzően pedig ünnepélyes mise volt, amelyet Sztjepanov Jován kerületi esperes celebrált fényes papi segédlettel. A Centrál szálló színháztermében műkedvelő előadás volt, amelyen a legjobb sztaribecseji műkedvelők közreműködésével egy két és egy egyfelvonásos darabot hoztak színre nagy sikerrel. Az előadást reggelig tartó táncmulatság követte.

— **A megszőkött becskereki kerékpártolvaj levelet írt a fogházgondnoknak.** Becskerekről jelentik: Guszman Vilmos notárius kerékpártolvaj — mint ismeretes — furfangos módon megszőkött a becskereki ügyészség fogházából, ahol büntetését töltötte. Guszmannak egy lopott biciklin sikerült elmenekülnie. A megszőkött tolvaj kedden levelet intézett a becskereki fogház gondnokához, amelyben értesíti, hogy a lopott bicikkel Románia felé vette az utját és közli, hogy nem érdemes az üldözésére fáradságot pazarolni, mert ugysem tudják kézrekeríteni. Az ügyészség megkeresést intézett a román hatóságokhoz, amelyben kéri a levelező tolvaj felkutatását és letartóztatását.

— **A baranyai menekültek gazdasági egyesülete** a hó 13-án délelőtt taggyűlést tart, amelyre meghívja a vezetőség tagjait. Tekintettel a fontos ügyekre és arra, hogy a taggyűlésen a központ is képviselteti magát, a pontos megjelenés kötelező. (Bartalos-féle vendéglő Sokolska-ut. 16.)

— **Jegyzék a szentai adóhátralékokról.** Szentáról jelentik: Dr. Felsőhegyi András adóügyi tanácsnok kedden rendelemben hívta fel az adótitárokra, hogy minden adófizetőről pontos jegyzéket állítsanak ki, hogy hosszas utánjárásból, időtöltéstől megkíméljék az adófizetőket és nyomban felvilágosítást nyújthassanak nekik, mennyi az adóhátralékuk és azokat mikor kötelesek — legkésőbb — megfizetni.

— **Le kell szerelni a függő cégtáblákat Szubotícán.** A szubotícai rendőrség a városi szabályrendeletre való hivatkozással elrendelte, hogy mindazokat a cégtáblákat, amelyek nem szorosan a falhoz tapadnak, valamint azokat a cégtáblákat, amelyek vasrudakon a gyalogjáró felett függenek, nyolc napon belül le kell szerelni. Azokat a kereskedőket, akik a rendeletnek nem tesznek eleget, a rendőrség meg fogja büntetni.

— **Patai József szubotícai előadása.** A szubotícai izraelita nőegylet és népkönyha rendezésében május tizenharmadikán, vasárnap este tartja meg Patai József dr., a kitűnő zsidó költő előadását, amelyet nagy érdeklődés előz meg. Jegyek dr. Lóránt Zoltán ügyvédi irodájában Alekszandrova-utca 7. sz. alatt válthatók.

— **A híres csehszlovákiai poljanai rabbi, Ch. M. Visesl** átutazóban szombaton Szentán kiszállt és kedden délután Szubotícára jön, ahol csütörtök reggelig marad.

— **Bezárták azt a becskereki mulatót, amelyben kirabolták Markovics Dusán bankigazgatót.** Becskerekről jelentik: Az egyik becskereki éjjeli mulatóban — mint megirtuk — a napokban kirabolták és véresre verték Markovics Dusán bankigazgatót. Dr. Dimitrijevic Tihomir becskereki főkapitány a bünesetel kapcsolatban rendeletet adott a kérdéses mulató Bojovicseva Vojvoda 18. szám alatti helyiségének bezárására. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a mulatóban szesz italokat mértek ki, noha a tulajdonosnak nem volt italmérségi engedélye.

— **Lepadat és Jovanović szubotícai sorsjegyfőelárusítóknál vásárolt sorsjegyek** közül a május 7-iki huzáson a következő számok nyertek:

10.000 din. 11952, 99861.  
1.500 din. 28343, 67968, 73333, 84945, 86807, 97139, 97522, 98148, 116891, 122066, 123630, 10579.

500 din. 4604, 67, 82, 7723, 82, 8100, 10576, 11901, 13099, 15227, 15519, 27, 40, 76, 99, 24733, 28360, 84, 31081, 32747, 91, 33761, 74, 35111, 35, 68, 37302, 25, 37435, 38503, 40326, 40404, 46518, 47715, 48820, 27, 54923, 30, 70, 56570, 58847, 60041, 64795, 67996, 68112, 62, 70, 69451, 71949, 73374, 78422, 78908, 28, 80703, 72, 81022, 45, 86, 83103, 18, 48, 84820, 72, 87264, 91101, 96353, 97166, 98105, 34, 58, 80, 200, 98736, 78, 87, 99178, 99401, 35, 105351, 53, 98, 108077, 108628, 43, 108830, 65, 110196, 110338, 111029, 33,60, 111403, 20, 22, 115011, 28, 62, 116342, 116919, 91, 117121, 67, 118743, 120862, 121140, 65, 121719, 56, 800, 122069, 96, 122962, 123203, 73, 124353, 124631, 61.

A következő huzási nap május 9-én.

— **Autószemle a szentai járásban.** A szentai főszolgabíró május 12-ikén fogja a szentai járásban az autókát felülvizsgálni. Az autóvizsgálaton az összes járásbeli autókát elő kell állítani a városháza udvarára. A felülvizsgálati bizottság tagjai Bikár Mirkó járási főszolgabíró és Szavkov Lázár, az Insppekciójának Rada főnöke.

### Dvatos harisnyá

Klein Jenőné, Novisad, Vel.-Becskerek, Senta

— **Tüzoltótestület alakult Molgunarason.** Szentáról jelentik: Molgunarason kedden alakult meg az önkéntes tüzoltótestület. A testület egyhangúlag Drágin Bogdán gazdát választotta parancsnokká.

— **Tisztviselőredukció a szentai járásbírószágon.** Szentáról jelentik: Az igazságügyminiszter rendelete értelmében a szentai járásbírószágon tisztviselőredukciót hajtottak végre. Három kezelésszemélyzetit díjnyújtást elbocsájtottak állásukból.

— **A becskereki tüzoltók viharos közgyűlése.** Becskerekről jelentik: A becskereki önkéntes tüzoltók egyesülete a napokban tartotta meg rendes évi közgyűlést Beslics Nikola elnöke alatt. A közgyűlésen nagy vihart keltett Kozarov Velimir felszólalása, aki élesen bírálta a választmány működését és a tüzoltó tisztikar egyes tagjai ellen súlyos vádakot emelt, végül pedig indítványozta, hogy a közgyűlés szavazzon bizalmatlanságot a tisztikarnak. A javaslatra nagy zaj támadt, majd Beslics elnök kijelentette, hogy bizalmatlansági indítványt nem teheti fel szavazásra, mert a napirenden nincsenek indítványok felvéve. A közgyűlés végül eképen fejeződött be. Választás nem volt, mert a vezetőség mandátuma még nem járt le. A közgyűlést követő napon a megtámadott tüzoltótisztek ülést tartottak, amelyen kimondták, hogy Kozarov Velimirt a közgyűlésen tartott beszéde miatt a tüzoltó egyesület kötelezőből kizárják.

### Házleontás miatt

## ablakok és ajtók

oleső áron eladó 256

„RUFF“ csokoládégyár  
Višonova 13

— **Vasdoronggal döntötték el az üzlettársak közötti viszályt.** Vesznic József huszonnégy éves szubotícai lakatos és testvére, Lajos régebben társas viszonyban álltak Csernetics Balázs géptulajdonossal, akivel együtt volt egy kukoricadarálójuk. A társas üzlettel felhagytak és a két Vesznic kedden délelőtt felkereste a Sienkiviceva 15. sz. alatti lakásán Csernetics, akivel volt még valami elszámolásuk. Elszámolás közben összevessztek és Csernetics egy vasdarabbal fejbevérgta Vesznic Józsefet. Vesznic súlyos sérülését dr. Munk Arthur orvos kötözte be, majd a mentők a kórházba szállították a legényt. Csernetics ellen feljelentést tettek a rendőrségen.

— **Meglopta a szállásadót.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék kedden tárgyalta Radulovics Sztjeván többször büntetett beogradi lakatos bűnügyét. Radulovics szerémségi cséplőgéptulajdonosnak adta ki magát és több helyen éjszakai szállást kért. Ahol befogadták, ott mindig ellopott valamit. Legutóbb az Uzelac-féle szanatóriumban követett el lopást. A bíróság hat hónapi börtönrre és ötszáz dinár pénzbüntetésre ítélte.

Váczy István építész-mérnök irodáját »Sever« motorgyár (Palički put) telepére helyezte át. Telefon: 584.

Dr. Biró Andor ügyvéd irodáját Park Kralja Petra 10. sz. házba helyezte át. (Vasútállomás közelében.)

Szenvedő nőknél a természetes »Ferenc József« keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való bélkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több alapvető megalkotója írja, hogy a »Ferenc József« víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalmá volt meggyőződést szerezni. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

## SPORT

**Az állandó esőzés miatt nem tudják befejezni a jugoszláv- finn tennismérkőzést**

### A Dawis-Cup többi eredményei

Zagrebból jelentik: Az állandó esőzés miatt még mindig nem tudták befejezni a jugoszláv- finn tennismérkőzést. A verseny jelenlegi állása 2:1 a finnek javára. Anglia 4:1 arányban megverte Argentínát és így a zagrebi versenyek győztese Londonban fog mérkőzni az angolok ellen. Bécsben Ausztria megverte a Filippi szigeteket 4:1 arányban, míg Varsóban Dánia 5:0 arányban győzött Lengyelország felett.

**Lóverseny Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A Petár trónörököséről elnevezett vajdasági lovaregylet első nyári versenyét vasárnap tartja meg Noviszadon.

**Nemzetközi tennismérkőzés Noviszadon a Vajdaság bajnokságáért.** Noviszadról jelentik: A noviszadi tennisklub május 25—28-ikán Noviszadon nemzetközi tennismérkőzést rendez a Vajdaság bajnokságáért, amely alkalommal eldöntésre kerül a Vajdaság férfi egyes, férfi páros, női egyes és vegyes páros bajnoksága, továbbá a másodosztályú hölgy egyes verseny. A tennismérkőzés rendezőségének elnöke Ilin Dusán, a tennisklub elnöke, versenyrendező Komlós Márton. Nevezések május hó 24-ikén este nyolc óráig Komlós Márton (postafiók 2.) intézendők.

### SPLIT

Hajduk—Nuselski (Prága) 3:0 (2:0)

### SZTARIBECSEJ

Szoko—Radnicski 7:0 (2:0). (Olimpiai mérkőzés.) Biró. Danis. A Szoko erős küzdelem után győzte le a szivósan védekező munkáscsapatot. A gólokat Szerencses (3), Tojás (1), Balázs (1), Osztojics (1) és Károlyi (1) rúgták.

### VRBÁSZ

Dulcis—Vrbászi SC 3:2 (0:2.) Az olimpiai napon mutatkozott be a vrbászi cukorgyári csapat. Az új csapat első szereplése teljes mértékben sikerült, amennyiben a Dulcis, különösen a második félidőben igen szép kombinációs játékokat produkált. Eleinte még érezhető volt a csapat az összeszokottság hiánya, de később egyre jobban lendületbe jött a csapat és lelkes szép játékkal megnyerte a már elvesztésre álló mérkőzést. A csapatban a régi VSC játékosok közül csak Hauslohner II. és Moritz játszottak. A Dulcisban Táncos, Hauslohner II. és Rosmann, míg a VSC-ben Schmidt, Hilkene és Breitwieser voltak a legjobbak. Sztipics a mérkőzést jól vezette.

## KINTORNA



— Látod kis fiam — szól a nagypapa — azoknak a szegény gyermekeknek itt a hátsó udvarban nincs se papájuk, se mamájuk, se Karolina néniük. Nem adnál nekik valamit ajándékba?

— Dehogyan nem — felel a kis fiu — adjuk nekik Karolina nénit.

A feleség megkérdezi az urát: — Mondd fiacskám, megvehetem magamnak a kalapot, amit a mult héten mutattam?

— Ha nagyon akarod...

Az asszony fölkiált:

— Látod, milyen asszony vagyok én! Kitalálom a gondolataidat! Már tegnap megvettem a kalapot.

Egy ur bemegy a drogériába és panaszkodva szól:

— Kérem, tegnap vettem öntől valami biztoshatású bolhaport, de egy darabtal sem lett kevesebb ebből az állatfajból.

— Talán tévedett uraságod a számításnál — feleli nyugodtan a droguista.

Zsidó istentiszteleteknél szokásos, hogy a szent tekerés elé való idézést árverezik.

Egyszer egy falusi templomba istentisztelet közben beállt a falu keresztény földesura, hogy végighallgassa az istentiszteletet. Pont árvereznek.

Kohn kiabál:

— Kétszáz dinár!

A földesur elkiáltja magát:

— Háromszáz dinár!

A hitközségi elnök odaszól a földesurnak:

— De, kérem, hiszen ön nem is tudja, miről van szó.

— Nem, nem tudom — mondja a földesur, — de az nem is fontos, mert ha Kohn valamiért kétszáz dinárt ígér, az biztosan megér háromszáz dinárt.

## FILM

### A Városi-Mozi új kettős műsora

**A beszélő majom és a Modern kombiné bemutatója**

A Városi Mozi új műsorán két szórakoztató, érdekes film szerepel. A *beszélő majom* cirkuszdráma, de sokkal jobb az átlagos ilyenfajta filmeknél, mert címszerepében egy bámulatos ügyességű és vakmerő artista, a nagy-szerű Jaques Lerner egészen különlegesen érdekes produkciót mutat. Egy majmot játszik, minden mozdulatában, ugrásaiban és még szemhunyorogtatásában is frappáns, stilszerű. Rajta kívül *Olive Borden* és *Don Alvas* játszzák a lebilincselő cirkuszdráma főszerepeit.

A másik film a *Modern kombiné* könnyű fajsúlyú, kedves vígjáték, a végén egy már sokszor látott, de mindig izgalmas hajóüldözéssel. A film lelke Madge Bellamy, ez a bájos és szép filmszínésznő, aki mint minden szerepében, most is utolérhetetlenül kedves.

Mind a két filmben sok tiszta és szép felvételt látunk és bizonyos, hogy a szerdától kezdve színrekerülő műsornak megérdemelt sikere lesz.

## SZÍNHÁZ

## A sokác leány

A százéves Okrugics Ilija népszínműve a szubotical színházban

A noviszadi-oszijeji egyesített színház szubotical játékközpontját a *Sokica* című népszínmű előadásával kezdte meg. Az előadás előtt *Tanholer* Toma színházi titkár mondott ünnepi méltatást a szerzőről, néhai Okrugics Ilija hővát lelkésztől, akinek most telt be centennáriuma.

Okrugics régi, népies darabjának színrehozatalával a kegyelet kifejezésén kívül a szubotical közönség egy szélesebb rétegének érdeklődését igyekezett a színház vezetősége felkelteni, ami részben sikerült. A népiélet mindig kedves ábrázolása, romantikus felfogás és a primitív lélekre ható vaskosabb drámai eszközök mellett Okrugics nemzeti-politikai tanítócélnak is szolgált meg darabjában, amelynek ez ad külön helyet a népszínművek között. Mindazt, ami a darab tendenciájában ma is többé-kevésbé aktuális és azt, ami technikájában régiés izű, a rendezés jól kihozta.

Sztojkovics Tósa a társulatnak az a tagja, akinek alapos művészi teljesítménye már korábbi szubotical vendégszerepléséből jól ismert és Bozso szolgálata alakításával tökéletesen megfelelt a várakozásnak. *Gavrilovics* Mica a cím-szerepben nem egy helyen megütötte az igaz hangot, míg partnere, *Veszelinovics* Vászta nem illeszkedett be gránicsármesteri szerepébe. Az *Alyimovics*-házaspárnak így kitűnő alkalmat nyújt a mellékvonalakon a játékgégyüttés mentésére. Figyelmet kelteit még *Martincsevics* Józso, valamint két kisebb szerepben *Rakariés* Margita és *Jovanovics* Leposzava alakítása. A rendezés *Gavrilovics* Áca munkája. A hétfő esti előadás közönsége nem takarékoskodott a lelkesedésvilnyánítással, a nyiltszíni tapsokkal sem.

A világhírű néger bariton vajdasági turnéja. Francis Mores, a világhírű néger bariton, aki »fekete Battistini« néven ismeretes, a jövő héten Noviszadon, Szubotican, Szomborban és Beeskereken fog hangversenyezni. Francis Mores

amerikai származású, énekiskoláit Milánóban végezte és Newyorkban, Párisban, Berlinben és Londonban nagy sikerrel énekelt operákban és hangversenytermekben. Kedden Zagrebben Aidában Amonasrot énekelt, 13-ikán Beogradban hangversenyez, 15-ikén Noviszadon, a következő napokon pedig a Vajdaság többi városaiban fog önálló hangversenyeket rendezni. A néger bariton klaszszikus és modern áriákat fog énekelni és elsősorban fogja előadni a Negro Spiritualst. A noviszadi hangversenyhez jegyek elővételben a Bácsmegeyi Napló fiókkidóhivatalában és a Szlavia könyvkereskedésben kaphatók.

A »Nebántsvirág« bemutatója a Nép-körben. Május 17-ike körül mutatják be a Nép-körben a Nebántsvirág-ot. A darab két főszerepét, Flavigny Deniset és Celestin orgonistát Piukovics Mancl, a tehetséges fiatal szubrett és Szabó Marci játsszák. A darabban jó szerepekhez jutottak még Gyenizse Ilus, Reményi Sári, Nösz Béla, Köhalmi Jenő, Salamon Béla, Várhegyi János, Csányi Lajos és Klein József. A darabot Szabó Marci a legnagyobb gonddal és ambícióval rendezte. Jegyek a bemutatóra Krécsi könyvkereskedésben előjegyezhetőek.

Az »Antónia« Beeskereken. Beeskerekről jelentik: A műkedvelő élet, amely valahá olyan magas nívót ért el Beeskereken, hosszú idő óta teljesen szünetel. Most végre újra megindulnak a műkedvelő előadások Beeskereken, még pedig egy renkívül érdekesnek ígérkező előadással. A velükibeeskereki Sportklub ugyanis elhatározta, hogy sportfelszerelés beszerzésére bemutatja Lengyel Menyhért híres vígjátékát az Antóniát. Az előadáson számos új műkedvelő urinó mutatkozik be. Így Fedák Sári szerepét Beeskereken Vajda Lajosné alakítja. Nagy érdeklődés nyilvánul meg Borovanszki Gézáné, Báthori Piri és Nyáral Rezsóné játéka iránt is, de különösen Hirschenbergér Valika első szereplése iránt mutatkozik városszerte nagy érdeklődés. A férfiszerepeket Wehner Oszkár, Vajda Lajos, Pelikán János és Nyáray Rezső játsszák. Az Antóniát május 17., 19. és 20-ikán mutatják be.

A »Cseregyerekek« Novibecsejen. A sztariyecseji iparos olvasókör műkedvelő gárdája vasárnap este Novibecsejen vendégszerepelt, ahol Farkas Imre Cseregyerekek című daljátékát adták elő. A

szereplők: Görbe Jánosné, ifjabb Vécsey Károlyné, Milzácski Elek, Nádudvardy József, Keszeg Béla, Katona Aranka, Weinberger Zoltán, Görbe Veronka, Gráff János, Vécsey Böske és Gavanszki Baba sok tapsot kaptak.

Paul Wegener beeskereki előadásán megállapították, hogy a Szokoliánium színházterme tűzveszélyes. Beeskerekéről jelentik: Paul Wegener és társulata hétfőn este Beeskereken vendégszerepelt. A német művészek a Szokoliánium színháztermében a »Gondolat« című Andrejev Leonid drámát mutatták be a közönség lelkes tetszésnyilvánításai között. Dr. Dimitrijevic Tihomir főkapitány ez alkalommal megállapította, hogy a színházterem tűzveszélyes és rendeletben kötelezte az egyesület vezetőségét, hogy a termet tűzrendészeti szempontból alakítsák át.

## TŐZSDE

Zürich, május 8. (Zárlat.) Beograd 9.1325, Páris 20.4225, London 25.325, Newyork 518.825, Brüsszel 72.475, Milánó 27.34, Amsterdam 209.305, Berlin 124.13, Bécs 73, Szófia 3.745, Prága 15.38, Varsó 58.15, Budapest 90.645, Bukarest 3.21.

Zagreb, május 8. (Zárlat.) Páris 222.66—224.66, London 276.95—277.75, Newyork 56.71—56.91, Genf 1093.50—1096.50, Milánó 298.38—300.38, Amsterdam 2289.50—2292.50, Berlin 1357.75—1360.75, Bécs 797.95—800.95, Prága 167.99—168.79, Budapest 991.20—994.30.

Szentai gabonaárak, május 8. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 355 dinár, tengeri morzsolt 300, takarmányárpa 260, zab 280, rozs 320—330, köles 310, bab 340—350, burgonya 170, örlemények: 0 liszt gg 535 dinár, 0 liszt g 535, kettős főzölliszt 515, ötös kenyérliszt 485, hetes 355, nyolcas 270 dinár, korpá 260, konkolydara 280 dinár. Irányzat: változatlan. Kinálat, kereslet: csekély.

Noviszadi terménytőzsde, május 8. Buza bácskai 77—78 kilós két százalékos 360—362.50, bánáti 78—79 kilós két százalékos 375—307.50. Árpa bácskai tavaszi 64—65 kilós 315—320, Zab 262.50

—267.50. Tengeri bácskai 295—300, bánáti 292.50—295. Lisztek: Ogg és Og bácskai 487.50—497.50, kettős 467.50—477.50, ötös 447.50—457.50, hatos 425—435, hetes 350—360, nyolcas 240—245, korpá zsákokban 232.50—237.50, bab bácskai fehér 420—430. Irányzati változatlan. Forgalom: 38 vagon.

Budapesti gabonatőzsde, május 8. A gabonatőzsdén az irányzat barátságos. A készárúpiacra alig volt üzlet és az árak alig változtak, a határidőpiacra jelentősebb áreltérések voltak. Hivatalos árfolyamok pengő értékben a határidőpiacra: Buza májusra 33.82—33.88, zárlat 33.88—33.90, októberre 31.44—31.58, zárlat 31.56—31.58, márciusra 30.60—30.62, zárlat 30.60—30.62, rozs májusra 31.44, októberre 27.40—27.66, zárlat 27.64—27.66, márciusra 29.40—29.54, zárlat 29.48—29.52, tengeri májusra 28.08—28.20, zárlat 28.16—28.18, júliusra 29, zárlat 28.96—29. A készárúpiacra: Buza 33.85—35.10, rozs 31.35—31.60, árpa 30—31.25, sörárpa 32—35, köles 30—31, tengeri 27.25—29, zab 33.10—34, korpá 23.75—24.

Budapesti értéktőzsde, május 8. Magyar Hitel 84.8, Kereskedelmi Bank 114, Magyar Cukor 197, Georgia 14.9, Rimamurányi 110, Salgó 71.5, Kőszén 819, Bródi Vagon 38.25, Beocsini Cement 250, Nasci 186, Ganz Danubius 174.5, Ganz Villamos 144.5, Atheneum 33, Nova 54, Levante 27.4, Pesti Hazai 214.8. Irányzat: barátságos.

Bécsi sertésvásár, május 8. (Josef Saborsky & Söhne Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás 2398 hizott sertés, 12325 hussertés, ebből 1124 jugoszláviai eredetű. Árak: prima urasági fajsertés S 2.15—2.20, kivételesen 2.25, szedett sertés S 1.85—2.20, kivételesen 2.25, öreg sertés S 1.80—1.90, hussertés S 1.70—2.05, kivételesen 2.10. Irányzat szilárd.

## Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vízkek mai állása a következő: Duna: Bezdán 260 (+30), Apatin 347 (+35), Bogoejevo 360 (+36), Vukovar 280 (+36), Palánka 258 (+18), Noviszad 286 (+16), Zemun 310 (-2), Pancsevó 298 (-9), Szmederevó 384 (-10), Orsova 352 (-12). Dráva: Oszijek 298 (+28). Száva: Mitrovica 378 (+8), Beograd 258 (-8). Tisza: Szentá 310 (-12), Titel 330 (0).

Louis Hémon:

## AZ ÖKÖLVIVÓ

## Sportregény

(11)

Ennek a tragikomédiának az utolsó jelenete örökké érthetetlen maradt sok ember számára.

Rosszul öltözött szegény ördög volt az a fickó, aki ilyen kegyetlenül elbánt öfelsege rendőreivel, nyilvánvalóan alacsony származású és bizonyosan még a legszerényebb kis baronettel sem volt rokonságban. Mégis szavahihető tanuk állítják, hogy látták, amikor egy pompás Limousin, amelynek ajtaját elmer díszítette, csaknem ugyanabban a pillanatban befogadta ezt a nyugos élenkórászt és szédületes gyorsasággal száguldott el vele, mialatt két frakkos, kifogástalan gentleman, a kitörő lelkesedés és a leggyengédebb barátság minden jelével halmozta el, vállát veregetve.

## III.

Három nap múlva lord Westmount a Brit Bajnok-felfedező Szövetség néhány tagjának megsugta:

— Azt hiszem, most megtaláltuk az emberünket.

Sürgető kérdéseikre elmondta Whitechapel-kutatásuk és felfedezésük történetét, bár néhány részletet elhallgatott.

Feleslegesnek tartotta, hogy felfedezettjüknak a sorsdöntő este előtti előéletéről felvilágosítást nyújtson és az igazat megvallva, ez igen kevéssé is érdekelte volna az ő arisztokrata hallgatóit, egyszerűen azért, mert ez egy londoni alacsony származású gyermek és ifjú története volt, szintelen és egyben tragikus történet; rövidre fogva ennyi:

Irlandi származásra valló neve ellenére Patrick Malone a londoni East End gyermeké volt és ott nőtt fel. Korán özvegységre jutott édesanyja, másodsor egy rézeges kocsis felesége lett, aki bőségesen látta el veréssel őt és első házasságából származó gyermekeit. Az anya könnyen elintézte a verések ráeső részét, mert hatalmas erejű, kemény öklü, robusztus asszonyosság lévén, igen jól tudott védekezni, sőt néha támadni is, amikor szombat esténként, a hetifizetés napján, a bőségesen fogyasztott szeszes ital harcias kedvre hangozta.

De a gyermekek, akik között Patrick, a legidősebb sem volt még tizenegy éves ebben az időben, védekezésül csak az asztalt kerülgették ordítva; úgy ahogy kikerülték a nadrágszíj ütéseit, amellyel mostoha apjuk sújtott feléjük, vagy amikor haragja a szokottnál is veszedelmesebbnek ígérkezett, elszóktek hazulról és valamelyik szomszédos kocsiszínben aludtak kis talicskákra rakott ócska zsákokon. A legjobban sikerült hetük akkor volt, amikor ellenségek heti fizetése elég volt arra, hogy a szomszédos kocsmában holtrészegre ihassa magát és magatehetetlenül vetődve haza, a gyermekeket nem tudta bántani.

Igy ment ez szombat estétől hétfőig minden héten. Negyvennyolc óráig tartó ivás és ütlegek. A szülők éjfélkor tántorogva értek haza, néha gyöngéden átölelve egymást és torkuk szakadtából énekelték a »Let's all go down the Strand!«, vagy valamely más divatos uccai dalt. Máskor — és ez volt gyakoribb eset — a lépcsőházban és a szobájukban folytatták a kint megkezdett veszekedést, amely változatlanul vad verekedéssel végződött: félelmetes tompa zajt okozó rugások az emberi testen; bunkós bottal előléptetett házi-eszközök, nagy sörös palackok; a félig agyonvert asszony fülsiketítő ordítása, vagy a férfi bőséges káromkodása, akinek részeg ujjak akarják kivájni a szemét.

Kedd reggelre már csak annyi pénz volt a

háznál, hogy kenyeret vehettek, meg kevés margarint, esetleg egy-két uncia maradék, poros teát. Hétközben viszonylagos nyugalom honolt a lakásban, az ünnepnap lármas verekedést valami tompa, álnok, ellenséges csend váltotta fel, amelyet vad dühkitörések szakítottak félbe. Ilyenkor a mocskos, rongyos gyermekek a lehető leggyorsabban menekültek, szétfutottak, igyekeztek ügyesen kibujni az ütések alól és fenyegető vagy aljas sértő szavakat morogtak halkán, hóhéruk háta mögött.

Egy napon látogató jött a családhoz, az első férj fivére, aki kazánfűtő volt egy teherhajón. Jövetelét megünnepelték, szokatlan arányu főzés, rendesebb terítés mutatta, hogy vendég van a háznál és a sarki kocsmáros »Duc de Clarence«-hoz címzett üzetét valósággal fellendítették. A vendég hosszú utakon összegyűjtött, megtakarított hetipénze olyan lakmározásokban uszott el, hogy az egész család, a négy gyermeket is beleértve, megismerkedett a gazdag emberek italival: whiskyt, finom brandyt és palacksört ittak, a megszokott »gin«, meg »mild« és a repedt korsóban hazahozott barna sör helyett.

Egy este — amikor a részegeskedés tetőpontra hágott — a kazánfűtő-nagybácsi meglátta, hogy a család fő szegestálpú cipővel rugdossa elhunyt fivére gyermekeit. Felháborodásában váratlan és rettenetes dühroham vett rajta erőt.

Sohasem láttak ezek a szerencsétlen kis kölykök olyan verekedést, amelyen ebben a keskeny szobában, a felborított butorok között most kitört: vérszótól, szinte gyászosan csendes, kiáltások és sértések nélküli harc, amelynek végén a mostoha-apa a földön maradt, furcsa mozdulatlanságban, már-már kihűlő testtel, a nagybácsiból a késői remület sápadt, rettenetes arcu szökevényt formált, hátrálva távozott a szobából, lábujjhegyen ment végig a lépcsőn és örökre eltűnt az East-End rakpartjainak elvesztőjében.

(Folyt. köv.)

**Vegyen  
zagrebi  
rokkant-  
sorsjegyet**

## Három huzás 10 dinárért!

7764 nyeremény 3,000.000 dinár értékben!

**Főnyeremények: 10 automobil, 20 motorbicikli,  
100 kerékpár és 100 varrógép.**

Első huzás visszavonhatatlanul május 27.-én, második huzás augusztus 19.-én, harmadik huzás december 23.-án. — Sorsjegyek az ország minden trafikjában kaphatók. Szétküldés postán is a pénz és a postaköltségek előzetes beküldése ellenében. — Főárusító:

**B. Rajković, Beograd, Knez Mihajlova 19 (Grand passage)**

Ugynököket magas jutalékokra felveszünk

4670

Ugynököket magas jutalékokra felveszünk

**Vegyen  
zagrebi  
rokkant-  
sorsjegyet**

### NYILT-TÉR

#### Figyelmeztetés!

Tudomásunkra jutott, hogy Szomborban egyes cégek silányabb minőségű kokszt wieni gázkokszt néven adnak el. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy ezen ajánlatoknak fel ne üljenek, mert Szomborban wieni gázkocszt

#### kizárólag

Aczél Béla és Spitzer György cégeknél szerezhető be.

Slavonische Kohlen-Handelsgesellschaft

Kaufmann & Cie. Zagreb

4721

wieni gázkocszt jugoszláviai képviselője.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a

## Városi szállodát és kávéházat Vel. Kikindán

a mai napon üzletvezetőmnek, Rakić Iván urnak adtam át.

A bevásárlásokat ezentúl Rakić ur saját számlájára fogja eszközölni.

A nagyérdemű közönség további szives pártfogását kérve, teljes tisztelettel

4507

Friedmann Mór

### Bárán-kávéház és étterem, Subotica

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy a

## Bárán-kávéház és éttermet

folyó hó 5-én újból megnyitottam

hol a legjobb és legkényelmesebb kiszolgálást nyújtom; különös figyelmet fogok fordítani éttermemre, hogy elsőrangú ételekkel és italokkal szolgáljak a nagyérdemű közönségnek.

Kérve szives pártfogásukat, kiváló tisztelettel

4506

Friedmann Mór

**Minden este jazz- és tánczene-  
hangverseny!**

### Zálogtárgyak árverése

Felhívjuk mindazokat, kiknek zálogjegye f. évi február hó 29-ig lejárt, hogy a kiváltás avagy meghosszabbítás iránt haladéktalanul intézkedjenek, mert rendezés hiányában zálogtárgyaik

f. évi május hó 19-én d. u. 3 órakor

intézeti helyiségünkben (Subotica, Aleksandrova ul. 4.) megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Centralna Banka  
zálogosztálya.

4696



**Allandó nagy raktár a  
legmodernebb saját ké-  
szítésű cipőkből**

**Külön mértékosztály**

**Subotica,**

Aleksandrova ulca 5. — Bárán-szálló mellett

**Szegeden** fő-utvonalon, a legmo-  
dernebből berendezett  
**fűszer- és csemegeüzlet**  
elsőrangú vevőkörrel, csa-  
ládi okok miatt, sürgősen **olcsón eladó**

Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban

4632

### Itt a tavasz

131

ne felejtse el, hogy

csak a törv. védett

**POMPADOUR-CREME**

ünnepi el végleg a szeplőt, májfoltot és pattanást. Kapható:  
**Papné és társa Subotica, Paje Kujundžićeva 3**

### FERD. SAX UTÓDA Albert Ondrušek

ruha- és kelmefestő, vegytisztító, szőrmefelújítás és festés

Műhely: OSIJEK, III., J. Lašćević trg 22

Fiók: OSIJEK, I., Desatičina 33

Fiókház: ZEMUN, Zmaj Jovina ulica 19

Alapítva 1825

Ruha és mindennemű kelme és anyag, csipce, selyem, pliszé, dekatura és apretura vegyi tisztítása. Ruhafestés egészben vagy darabokban. Szőrmefestés. Kelmefestés minta szerint. Ké- pamut-aktár minden színben, megrendelés és minta szerint. Gyászruhák festése 24 óra alatt. Gyors kiszolgálás, olcsó árak. A munka kifogástalan elvégzéséért garantiálók

## Bükk-fűrész hulladékot

vagonszámra olcsón  
és gyorsan szállít a

**„NIHAG”**

Faipari és kereskedelmi r.-t.

**ZAGREB**

Postafiók: 257

## Keresünk azonnali belépésre

kávéházi felírónt, konyhai felírónt, gazdasszonyt, sütemény-elárusítót, cukrászsegédet, ki egyuttal kávéfőző is, továbbá egy kézüleányt főzőszakács mellé, ki önállóan tud dolgozni és nagyobb szállodai konyhákban már dolgozott.

Ajánlatok Hotel Royal, Osijek I. címre küldendők.

### ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stíli rajokkal és  
kellékekkel legolcsóbban szállít

**LEOPOLD SAMUEL, SENTA**

modern előnyom-berendezési gyára

**Relief-festés tanítása** az összes

hozzavaló festékek, perok és kellékek kaphatók

946

**Nem kell Önnek bessz,  
Nem kell Önnek hossz,  
GYETVAI sorsjegye  
Sok szerencsét hoz!**

**Huzás:** 1928. május 7-én, 9-én, 11-én, 14-én, 16-án, 18-án, 21-én, 23-án, 25-én és bezárólag 28-án. Ezen a napon lesznek kihuzva az **500.000 dináros**, valamint az **1.200.000 dináros jutalmak!**



**200 dinártól kezdve 4,200.000  
dinárig minden sorsjegy nyer!**

Orizze meg a megvett sorsjegyet, mert az nemcsak pénzt, hanem szerencsét is jelent!

**Sorsjegyek ára: 125, 250, 500 dinár**

Megrendelési cím:

**Gyetvai Lajos  
Bačka-Topola**

Postafiók 55

Telefon 26

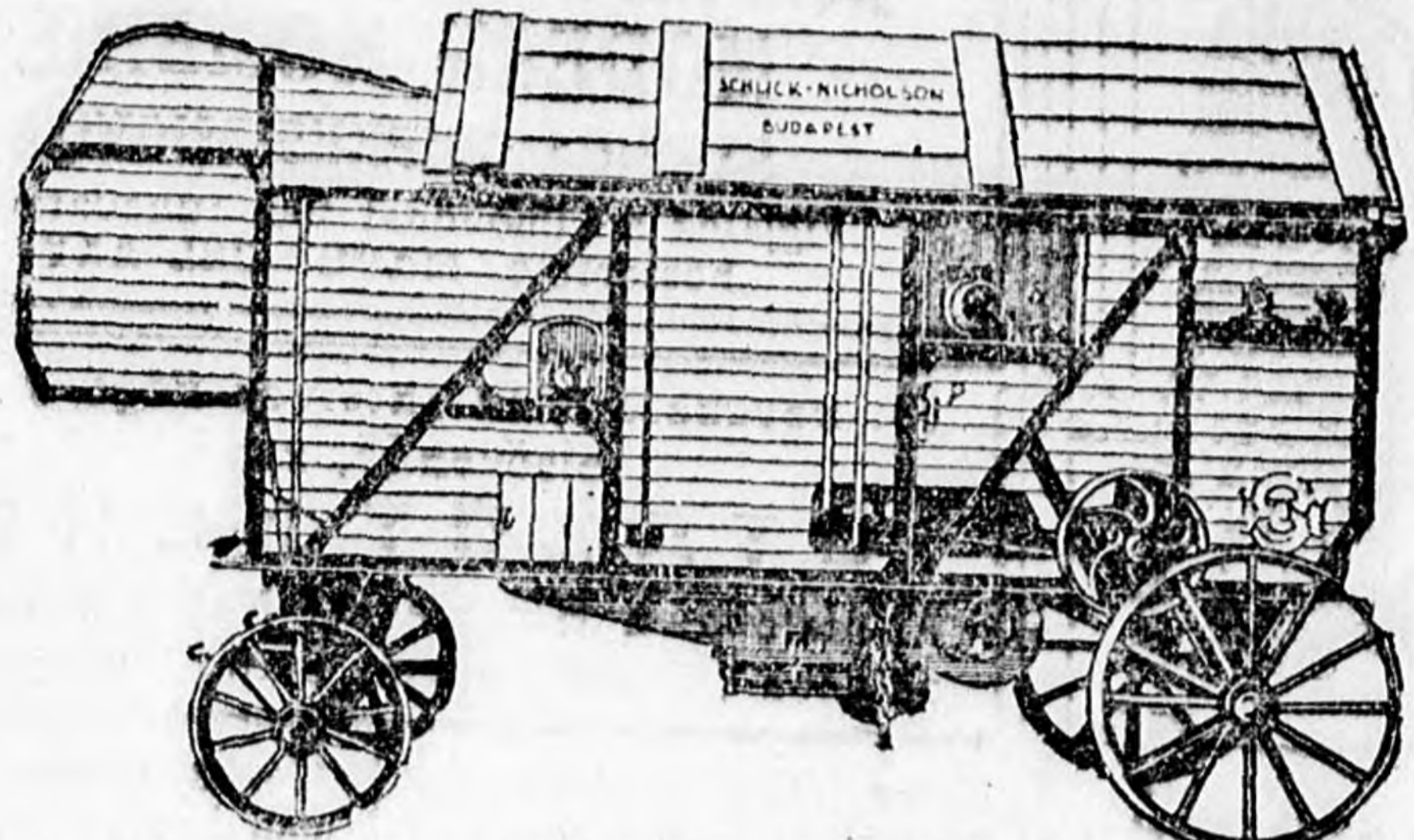
3800

### A tisztelt gazdaközönség

szíves figyelmébe ajánljuk a **GANZ-DANUBIUS** világhírű budapesti gyár által előállított

**„SCHLICK-NICHOLSON“** márkájú acél- és fűgyfakereles cséplőszekrényeket, gőzlokomobilokat, gőzmagánjárókat, szivógáz-lokomobilokat és a minden hasonló gyártmányt felülmúló

### Schlick-Hannomag traktorokat



#### Kedvező részletfizetési feltételek!

Szakközvegeink — kívánságra — szívesen szolgálnak a helyszínen felvilágosítással. Forduljon melőbb a következő címekre:

### Jugoszláv-Ganz Részvénytársaság

Beograd, Karadjordjeva 75

A MEZŐGAZDASÁGI GÉPOSZTÁLY ÉS RAKTÁR Karadjordjeva 101 alatt van. - Sürgőycím: Ganz Beograd  
Műszaki iroda: Zagreb, Draškovićevo 27.

#### LERAKAT ÉS KÉPVISELETEK:

**a Bácskában:**  
„LOKOMOBIL“ mezőgazdasági gépek raktára Subotica, Dančičev put 173  
Senta: Karlo Bilicki  
„KONSUM“ kereskedelmi vállalat Stari-Bečej

**a Bánátban:**  
Vodička Eduard, mérnök Vel.-Bačkerek  
**a Szerémségben:**  
Özv. Tachtler Sándorné, Vukovar

3025

### OPŠTE JUGOSLOVENSKO BANKARSKODRUŠTVO A.D. ÁLTALÁNOS JUGOSLÁV BANKEGYESÜLET R. T. BEOGRAD — ZAGREB

RÉSZVÉNYTŐKE  
KÉSZPÉNZBEN BEFIZETVE 100 MILLIÓ  
TARTALÉKOK 25 MILLIÓ

VÉGEZ MINDENMÉ BANKÜZLETI TRANZAKCIÓT A LEGKULÁNSABB FELTÉTELEK MELLETT

Elfogad bármikor felvehető takarékbetéteket, melyeket netto 5%-al kamatoztat

4732

80 lóerős, fatüzelésű szivógázmotorhoz keres malomcég szorgalmas és energikus

### főgépészt

Elsőrendű szakérők teyenek ajánlatot az eddigi működés, valamint egyéb körülmények és fizetési igény megjelölésével. Leveleket „Malom-főgépész“ jellegével a kiadóhivatal továbbít

4701

## ? Tud Ön már „rummy“-zni ? !! Nem tud !!

Azonnal rendelje meg Bernáth Tibor

### A rummy-játék és szabályai

című könyvét 12 dinárért. Kapható a Minerva r. t. Subotica könyvosztályában. — Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett szállítjuk

Csak jó könyvet vegyen!

Csak a jó könyv olvasó!

Csak jó könyvet szállítunk!

Bácsmegeyi Napló könyvosztálya

HA könyvszakértőre lesz szüksége, írjon:  
BORBELY L., Novisad, Porta fiók 75

### A Fonó- és Kötélverőgyár r. t. Odžaci

ajánl a legolcsóbb árban és igen kedvező fizetési feltételek mellett

Manilla-, Sisal- és háromágu kenderkévékötőfonalat aratógépek részére

Kérjen árajánlatot!

432

Legmodernebb női retikülök, férfi pénz- és cigarettaszivartárak, akatáskák, utazóböröndök gyári rakárai és szállított árák mellett!  
**Schlager Henrik**  
szociális böröndös és bőrárúüzlete  
Subotica, Aleksandrova u. 1. szám

### BUTORSZÖVETEK

Selyem ripszek Moquettek  
Brokátok Matracgradlik  
Damasztok Szőnyegek  
Velourok Futók

az összes hárpitos kellékek nagyban és kicsinyben.

ZSÁKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK, KÖTÉLÁRUK

Mintákat vidékre is küldünk.

### Weitzenfeld és Társa

Subotica  
Detail: Városi bérpalota, Engross Vilsonova ul. 7.

### Alig használt hengerrovátkoló, sózuzó

és egy 4544  
s ó d a r á l ó  
eladó. Cím:  
Biermann, speditőr  
Subotica, Tolstojeva ul. 4

### ABLAKÜVEGET

tűkérőveget, esztét. üveget, saját gyártmányt ajánl  
Drag. Obradović, Beograd  
Kr. Milana 81 (Uroševa Pivnica)  
Telefon 31-09 4588

### PERINUM

fenyősősborszesz  
a legjobb háziszor

Paszományt butorra, függönyre, draperiára, rojtokat, zsinórokat bojtokat olcsón vállal  
Nagy Lajos  
paszomán os. Jugovića 31.  
Meghívásra mintajmmal házhoz megyek

### A Magyar Könyvtár

uj sorozata:

Harsányi Zsolt: Livia néni — Din. 12.—  
Ibsen: Peer Gynt — — — — — 16.—  
D'Annunzio: Őszi alkony álma — — — — — 4.—  
Garády Viktor: Tengerparti képek — — — — — 4.—  
Rudolf Herczog: Az órlás — — — — — 4.—

Megrendelhető

a Minerva r.t. könyvosztályában

### D. M. C.

legnagyobb raktár  
AVRAM KAJON  
Sarajevo, Prestolonasij.  
Petra 26

Gyümölcsfa,  
szőlőpermetezéshez  
a legjobb németországi

### ólom-arzén Sugár Manónál

Subotica 314b

99%  
Montecatini olasz kékkő  
I-a Majunga rafina  
Zöldpor  
Légyirtógács  
Aloe  
a legolcsóbban kapható  
nagyban is Najeser Gőz  
c gnél, Szubotica, 4413

ORVOSOK  
FIGYELMESE!  
Friss 16 tésű  
Selters-viz  
érkezett! Javulva a légutak hurutos megbetegedéseinek!  
Sugár Manó  
Tel. 47. Subotica T-l. 47.

### Telefon 573 Legolcsóbb árak! Gazdák, kereskedők!

Mielőtt olasz montecatini kékkő, ga-anált tiszta zöldpor, légyirtógács és aloe szükségletüket fedoznák, szíveskedjenek okvetlenül ajánlatért hozzám fordulni

### Schöffer Róza Subotica

Raffa és kékkő közvetlen behozatal

### A régi és elismert Dr. Lehman-féle városi arc- és kézikendőcs és krém

5211. szám alatt törvényesen védve. Békebeli minőségben, éjszakai használatra zsirtartalmu, nappali használatra zsirtalan (krém) arcviz, szappan és puder 3 színben. — Eltávolítja a szapiókat, májfoltokat, pattanásokat, bőrtkát (mitesszer) és az összes bántóztatlanságokat. Kenőcs 12 dinár, krém, arcviz, szappan és puder darabonként 10 dinár. Egyedüli raktár az egész S. H. S. Királyság területére:

### Jugović gyógyszerár, Novisad

Postai szétküldés. Törvényesen védve az ipari jogokat védő hivatal által. Őrizkedjék az ártalmas utánzatoktól. Viszonteladókknak engedély

### Utazás előtt Önnek is meg kell venni

a le ujabban megjelent  
MAGYAR BAEDCKER UTIKÖNYVEKET!

Gyönyörű kiállítás, részletes ismeret-tesek, térképekkel és képekkel gazdagon illusztrálva, izléses, szép kötés!

Eddig megjelent könyvek:  
A Francia Riviera . 75 din.  
Svájc . . . . . 10 din.

Megrendelhető a MINERVA RT. könyvosztályában



### Acélrolló gyártás

a legjobb kivitelben, legolcsóbban

### Vászics Péter

újjonnan berendezett rollógyártó telepén  
Subotica, Bene Sudarav.óva 41

**LIFKA**

Szerdán utójára  
**Szókék előnyben**

Pikáns vigjáték a mai „romlott” időkben.  
Főszereplők Grata Nissan, Adolphe Meajou

Csütörtöktől

**Nagy Kató**

teljes főszeret betöltő nagy filmje

**SANDGRÄFIN**

Subotica társadalmi eseménye

Előadások kezdése 5 és 9 órakor, vasárnap 4, 6 és 9 órakor

**CITROËN és BUICK**

autók

**3 évi részletfizetésre**

Átvételkor pénz nem szükséges

„VOLAN”

Novisad, Kralja Aleksandra ulica 7.

Képviselek Szubotica és Szombor környékére keresteknek

**LEVELEZÉS**

**Hölgyeim.** Északamerikába szóló utlevelem és vizumom van. Mődomban van egy hölgyet magammal vinni. Oly 25-35 év közötti hölgy, aki szeretne kiutazni, írjon sürgősen „Usa” jelígre a kiadóba. 4707

**Drágám!** Nem mehettem el Molnár Ferenc legújabb vigjátékának az **Olympiának** premierjére, azonnal rendeld meg a Minerva r. t.-nél. Ára 40 dinár.

**Apróhirdetés** a Bácsmegeyi Napló részére Szubotican, az Aleksandrova ulicában, Pressburger-féle üzletben is feladható.

**HÁZASSÁG**

**Házasságot** előkelő körökben garantált eredménnyel közvetít Amor házasság közvetítő iroda Temesvár, IV. Kossuth Lajos u. 21.

**Házasodni akar?** Olvassa el dr. Sikor József „Házassulandók könyve”-ét, amelyből megtanulhatja, hogy házasodnak az okos emberek, hogy házasodnak az ostobák. Ára 8 dinár, megrendelhető a Minerva r. t. könyvosztályában.

**Férjhez akar menni?** Hogy tökéletes boldogságot találjon a házasságban olvassa el dr. Sikor József: „A tökéletes feleség.” Beniczky Irma: „A szép otthon.” Beniczky Irma: „A nő kötelességei” és dr. Sikor József: „Miben különbek a nők a férfiaknál?” című könyveket. Minden egyes könyv ára 8 dinár, megrendelhető a Minerva r. t. könyvosztályában.

**FOGLALKOZÁS**

**Soffőr** 5 évi praksissal, ki az összes motorjavításokat érti, szerb, német, magyar nyelvtudással azonnali belépésre állást keres. Megkeresések „Soffőr” jelígen Interreklam d. d., Subotica, Vojnovičeva ulica 7. kéretnek. 4709

**1.500 dinár havi fizetéssel** csakis elsőrendű szakácsnőt nagyobb üzlet azonnalra felvesz, kintlakással. Ajánlatokat a kiadó továbbíthat „Subotica” jelíge alatt. 4694

**Inast** felveszek teljes ellátással. Hahn Gyula rőfőskereskedése, Osijek, Zupanijska ul. 40. 4667

**Keresek** elsőrendű borbélyegédet. Bogdan Jović, Urikaszinó palota. 4712

**Negyvenhatéves** nő szigoruan vallásos házban keres alkalmazást. Cim a kiadóban. 4698

**Némi** gyakorlattal bíró **gyógyszerészgyakornokot** vagy nemoklevelest azonnali belépésre keres Apoteka, Vranjevo (Banat). 4700

**Almolnári** állást vagy kisebb malom önálló vezetését vállalná fiatal nős szakember. — Ifj. Csachó Márton, Velika Kikinda, III. kör. 4703

**Levelező,** perfekt szerb, gyakorlott gépiró, önálló elsőrangú munkaerő napi 1 órára kerestetik. Ajánlatokat fizetési igénnyel „Szerb” jelíge alatt kiadó továbbíthat. 4697

**Jobb** fiatal magyar leányt keresek szerbiai nagyobb birtokra házvezetőnek, továbbá lovászt versenylovak ápolására és betanítására. Jelentkezések szerdán, csütörtökön és vasárnap délután 3-4 óra között. Halasi ut 32. Dolly kisasszonynál. 4518

**80-100.000 dinárral** finanszírozót, vagy működő lársát keresek üzemben levő jól jövedelmező közszükségelt vállalathoz. Nő is lehet. Pénz biztosítva. Ajánlatokat „Jövő” jelígre a kiadóba kérek. 4727

**Ügynökség** Sentán. Mindennemű ügyben, mint utlevél, házasságok, bizonyítványok, igazolványok legjobban elintéző és közbenjár Emanuel Salamon, Senta. 4695

**Utazót,** garanciaképeset, damasztárut eladására keresek. Magánvevőket kell látogatni, magas százalékot fizetek. Szerb (horvát) és német nyelvtudás feltétel. Tabó József műszövő, Bezdán. 4614

**Elektro-Masser** mit eigenen Apparaten sucht entsprechenden Posten. Stephan Herman, Subotica, VI. Vinogradska ul. 11. 4608

**Szakképzett** könyv- és papírkereskedőt keresek május 15-iki belépésre. 20 000 dinár kaució megkívántatik. Cim Pallas Reklam Szubotica. 4134

**Megbízható** ügyes üzletvezetőnő fehérműtisztítóban 1000 dinár kaucióval felvétetik. Fizetés havi 1000 dinár. Piuković Fülöp, Vilsonova ul. 16. 4646

**APRÓHIRDETÉSEK**

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó közzétételre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívószöveg jelíge leveleket továbbíthatunk. Kérdések, közlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

— Ne okozzon Önnek gondot gyermekei öltöztetése, mert a legizlesebb, legegészségsabb

gyermekruhát már 50 din.-tól kaphat



**Spitzer** szőrme-áruház

gyermekkonfekció-osztályában

Subotica, Sokolska ul. 3

Nézz meg a Főtéren levő kirakatom!

**Fotoamatőrök**

Lejjutányosabban vásárolna: mindegy

**fényképészeti kelléket és gépet**



**DEUTSCH**

optikusnál Subotican

Előhívás és másolás olcsón és gyorsan. Sötét kamra ingyen áll vevőim rendelkezésére!

— Mester...! Nézd könnyeimet és kegyelmezz nekem, akkor őszig biztosítva van életem...  
— Nincs kegyelem! mert a

**Hirt Pali bácsi vendéglőben**

Szombaton, a hó 12.-én lesz a szőnyeg az utolsó

**disznótörős vacsora,** ahol kahurma, hurka, kolbász és cigánypecsenyének leszel elkészítve; mindez fejneként csak

**15 dinárba kerül**

és frissen csapott sör, elsőrendű borok mellett fogyasztanak el.



Az utolsó nótátat pedig Rácz Pistó muzsikálja el

**Hasznos tudnivalók könyvtára!**

Mindenkit érdekel!!

- Bánfi János: Az ősemler ... .. 10.—
  - Nogrády László: A gyermek. (A gyermek lelki nevelése) ... .. 10.—
  - Nogrády László: Az alkohol ... .. 10.—
  - Dr. Széchenyi Ödön: Az első magyar munkáspedagógus. (Tessedik Sámuel élete és munkássága) ... .. 10.—
  - Leemann Gábor: A dohány, a szövés, — a zsír ... .. 10.—
  - Vértessy Sándor: Kulturképek ... .. 10.—
  - Csizik Gyula: Számok és mennyiségek .. 10.—
  - Dr. Gondos Viktor: Munkáviszonyok az Egyesült-Államokban ... .. 10.—
  - Dr. Széchy Ákos: Az aranyról ... .. 10.—
  - Dr. Hajnóczy Iván: A céhek életéből ... 10.—
- Me-rrendelhetők a „Minerva” r. t. könyvosztályában

**VÁROSI MOZI**



Szerdától—Vasárnapig  
KETTŐS MŰSOR! KÉT SLAGER!

**A BESZÉLO MAJOM**

artista életkép.

Főszereplők:

Jaques Lerner, Olive Borden, Don Alvarado

**MODERN KOMBINÉ**

STEFICA CSIPKÉS BUGYIJA

Vigjáték a kimondhatatlan ruhadarabról

Főszereplők: MADGÉ BELVANY

Jó bevezetőit, tekintélyes régi lírőgyár elsőrendű, szőid

**UTAZÓTKERES**

Ajánlatokat a Bácsmegeyi Napló noviszádi kiadójába „Utazó” jelíge alatt kéretnek. 4560

Ügyes kiszolgálóleányokat felvesz: Sztipics étterme. 4711

**Bubihajvágót,** gyakorlott munkaerőt, magas fizetéssel azonnal felveszek. — Gyermán Pál hölgyfodrász, Veliki Bečkerek, Aleksandrova 4. 4658

**Nőtlen** gazdaszt kisebb fizetéssel felveszek. Soffőr kerestetik. Herzog László, Subotica. 4668

**VÉTEL-ELADÁS**

**Cimbalom,** Magyarországi-féle, olcsón eladó. Vennék ebédlőszőnyeg. Cim a kiadóban. 4688

**Tojások** ültetéshez legjobb fajokból, Plimuth, Braune, Minorca, olcsón eladók. — Drag. Lj. Jovanović, Cara Dušana 8. 4726

**120**

dinár egy vagon, 10 tonna dunai homok vagonba rakva ab Bogojevo-nagyállomás. Ádám Józsefnél, Bogojevo. 4352

**Jávordeszka,** teljesen száraz, kapható Mavro Paloc fakeskedésében. 4708

**Két szép** könyvszekrény jutányosan eladó. Bővebbet a kiadóban. 4717

**Teherautó,** esetleg csak alváz, kifogástalan állapotban, 1½—2 tonnás, megvételre kerestetik. Havas és Forgács, Bačka Topola. 4699

**Komplett keményfa ebédlő,** egy új varrógép eladó. Cim a kiadóban. 4716

**120**

dinár egy vagon, 10 tonna dunai homok vagonba rakva ab Bogojevo-nagyállomás. Johann Merkl, Sonta 4681

**Jépszekrény,** keveset használt, eladó. Skotus Viatora 36. 4528

**Vagonetteket,** használt kerekpárokat, traverzeteket, ócska, használhatatlan gépeket, vasat, öntvényeket legjobb áron vásárol „Calin” kom. društvo Zagreb. Mandaličina 1. b. 1675

**Jugović-féle Salvator sajtójtó,** amely öt perc alatt édes turót ad, 6 dinár, vaj és sajtfesték 5 dinár, vajkészítőpor 5 dinár. — Visionsonlejárásitók kerestetnek. Sztéküldi Jugović győgy-szertár, Novisad. Kérjen mintát és csatoljon a levélhez 10 dinárt. 4355

1½—2 tonnás teherautót (nem Fordot) használt, de jókarban levőt, megvételre kerestünk. Ajánlatokat, ár és márka megjelölésével, Temerin, postafiók 4 szám kérünk. 4216

**Olcsó bevásárlás** különféle cipőkből, munkás és gumcipőkből, szandálokból. Budanovics Teréziánál, Rudič ul. 1. 1483

**Keresek megvételre** jó állapotban lévő toló beleg kocsit. Cim a kiadóban. 4647

**KÜLÖNFÉLE**

**Perzsa, szmirna és mindenféle gyári szőnyegek** szakzszerű javítása, tisztítása, mosása és nyári megővése modern felszereléssel. Vidékről elhozzuk a javításra szoruló szőnyegeket. Mekka szőnyeggyár, Subotica, Aleksandrova ul. 9. Telefon 834. 4723

„Alexa” nyakkendőipar 10 dinárért fordítja ki régi nyakkendőjét. Korzó. 1249

**Műlábak**

műkarok, gyógyfűzők, támogató gépek betegtoló-kocsik, Schönbrunnál, Subotica, Paje Kujundžičeva 20. 3756

**2 szobás modern lakást** keresek augusztus 1-re. Cim a kiadóban. 4592

**Patkanin patkányirtószert** doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veliki Bečkerekben. Szubotican Hercl drogeria és Kurtés Milos kereskedésében.

**Szabászati- és varrótanfolyamunk** május 5-én vette kezdetét „Jelena” nőidivat-teremben Szubotica, Aleksandrova ul. 7. (Korzó), emeleten balra. 4512

**Üzleti helyiséget** főtéren keresek. Ajánlatokat „Cukrászda” jelígre kiadóba kérek. 4710

**Butorozott szoba** azonnal kiadó. Tolstojeva ul. 7. 4718

**Három- és kétszobás modern lakás** Palicson a vilamos mentén kiadó. Cim a kiadóban. 4689

**Kiadó egy uccai és egy külön udvari szoba,** butorozva vagy anélkül. Paje Kujundžičeva 5. 3959

**2 szobás modern lakást** keresek augusztus 1-re. Cim a kiadóban. 4592